

THIRD MILLENNIUM
MINISTRIES

Biblical Education. For the World. For Free.

Turkish Department

FATHER ABRAHAM

BABA İBRAHİM

Dr.Richard L.Pratt

Çeviren Duyal Üçal

KELAM ÇALIŞMALARI

2020

İÇERİK

Ders 1: İbrahim'in Hayatı: Yapı ve İçerik

I. GİRİŞ _____

II. EDEBİ DİZAYN _____

A. Yaratılış

B. İbrahim

1. Temel birimler

2. Düzenlemeler

III. TEMEL TEMALAR _____

A. Anahtar Paragraf

1. Giriş

2. 1. Parça

3. 2. Parça

B. Açılma

1. İlahi Lütuf.

2. İbrahim'in sadakati

3. İbrahim'e kutsamalar

4. İbrahim üzerinden kutsamalar

VI. SONUÇ _____

SORULAR _____

A. Değerlendirme soruları

B. Uygulama soruları

GİRİŞ

Dünya üzerindeki uluslar arasında birçok farklılıklar bulunduğunu biliyoruz. Hepsinin kendine ait coğrafyası, değişken etnik grupları ve benzersiz gelenekleri var. Ancak ülkeler arasında en azından bir ortak şey var: hepimizin uluslarının bir başlangıç hikayesi var. Birçoğumuz, ülkemizi kuran kişilerin fedakarlıklarını ve başarılarını dinlemeyi seviyoruz. Onların kahramanlıklarına şarkılarla övgüler sunuyoruz.

Kendi kökenimizle ilgili hikayeleri neden bu kadar bağrımıza basıp paylaşıyoruz? Bu olay, neden neredeyse bütün kültürler için önemli bir parça halinde?

Bunun en azından iki sebebi var. Bir taraftan, uluslarımızın kökenlerinin geçmişteki anılarını geleceğe aktarmasından bahsediyoruz. Çocuklarımızın kendi köklerini ve nereden geldiklerini hatırlamalarını istiyoruz. Ancak öbür taraftan da, aynı zamanda ulusumuzu geçmişte yönlendiren idealleri, geleceğimizde kendi yollarımızı bulabilelim diye hatırlamak istiyoruz.

Bu anlattığımız mesele gibi bir mesele, Eski Ahit içerisindeki Tanrı'nın insanları için de doğrudur. Antik İsraililer kendi başlangıçları ile ilgili hikayeleri bağrılarına basmış ve nesilden nesle aynen söylediğimiz bu iki sebepten dolayı aktarmıştır. Geçmiştekileri, büyük başarılarının unutulmaması için ve atalarının çok eski olayları hatırlamak için anlatmışlardır. Ancak aynı zamanda da hikayelerini nesilden nesile, gelecekte gitmeleri gereken yolu onlara hatırlatsın diye geçirmişlerdir.

Bu ders, "Baba İbrahim" adını verdiğimiz serinin ilk dersi. Bu seride, Antik İsraililer'in, büyük Atalar'ı İbrahim hakkında anlattığı hikayelere bakacağız. Ve Musa'nın, Yaratılış kitabına bu hikayeleri, onun günlerindeki İsrailoğulları geçmişini hatırlayabilsin, ve böylece Tanrı'nın kendileri için hazırlayacağı geleceği daha net anlayabilsinler diye yazdığını göreceğiz.

Bu ders, Bu serinin içerisinde bulunan üç dersin ilkidir ve biz bu dersin başlığını "İbrahim'in hayatı: Yapı ve İçerik" olarak belirledik. Bu derste, İbrahim'in hayatı hakkındaki değerlendirmelerimize, Yaratılış'ın ondan bahseden kısımlarının yapısına ve içeriğine konsantre olarak başlayacağız. Musa, İbrahim'in hayatıyla ilgili anlatısını nasıl yapılandırdı? Bu bölümlerin ilgilendikleri ana nokta nedir?

İbrahim'in hayatının yapısına ve içeriğine iki parçada bakacağız: İlk olarak, bu materyalin edebi dizaynına bakacağız. Ve ikinci olarak da, bu bölümlerin temel temalarına bakacağız. Hadi önce, İbrahim'in hayatının edebi dizaynına bir bakalım.

EDEBİ DİZAYN

Ne zaman Kutsal Yazılar'a parça halinde yaklaşırsak, mesela öncelikli olarak öykülemeyi ve hikayelerden oluşan İbrahim'in hayatı gibi, her zaman Kutsal Kitap yazarlarının bize çok uzun zaman önce yaşanan olaylarda yalnızca gerçeği vermektense fazlasını yaptıklarını hatırlamalıyız. Çünkü Kutsal Ruh, Tanrı'nın konuşmacıları olmaları adına onları esinlendirmişti, onların yazdıkları tarih tamamen doğrudur. Ancak Kutsal Ruh, onları kendi insanların ihtiyaçlarına yönelecek şekilde esinlendirmişti, yani yazarlar aynı zamanda tarihi, okuyucularının ihtiyaçlarını gözeterik yazmışlardı. Kendi hikayelerini bilerek, bu hikayelerin ulaşacağı kişilerin hikayelerine uygun olsun diye dizayn ederek yazmışlardı.

Yaratılıştaki İbrahim'in hayatına yaklaşırken, bu hikayelerin İbrahim'in hayatını yanlış sunmadığı konusunda güven duyabiliriz. Ancak, bu hikayelerin Musa'nın okuyucularına nasıl uygulandığını anlayabilmek için, aynı zamanda Yaratılış'ın İbrahim'in yaşamını nasıl çizdiği konusunda dikkatli olmalıyız. Ve İbrahim'in nasıl çizildiğini anlamanın öncü yollarından biri de, İbrahim'in Yaratılış'taki hayatının edebi dizaynıdır.

İbrahim'in hayatının edebi dizaynını iki adımda inceleyeceğiz. İlk olarak, bir bütün olarak Yaratılış kitabına genel bir bakış sunacağız ve İbrahim'in öyküsünün Yaratılış'ın daha büyük resmine nasıl uyduğunu göreceğiz. Ve ikinci olarak, İbrahim'in hayatını anlatan hikayelerin yapısına bakacağız. Hadi önce Yaratılış kitabının bütününün genel bakışına bir bakalım.

a) Yaratılış

Yüzyıllar boyunca, farklı yorumcular Yaratılış'ın kapsayıcı yapısını farklı şekillerde anlamıştır. Bu yaklaşımlardan bir tanesi, Yaratılış kitabına dağılmış sözde "nesiller" veya "toledot" pasajlarının tekrarına dayalı olarak Yaratılış'ı on bölüme ayırmak olmuştur. Bu geniş ölçekli bakış açısının bir miktar değeri olduğunu kabul etmeliyiz. Ancak öbür serilerde önerdiğimiz üzere Yaratılış'ı üç geniş bölümde düşünmek bizlere daha fazla yardımcı olacaktır: Yaratılış 1:1- 11:9' daki Başlangıç Hikayesi; 11:10 - 37:1'deki erken Atalar Tarihi (patriarchal); ve 37:2 - 50:26'daki sonraki Atalar Tarihi.

Yaratılış 1:1-11:9'daki Başlangıç Tarihi, Tanrı'nın Dünya'nın kökenleri hakkında ortaya çıkardığı gerçekleri yansıtır. Yaratılıştan, yaratılışın bozulmasından ve yaratılışın dünyaca bir selden sonra yeniden şekillendirilmesinden bahsetmektedir. Ve pek çok eski yakın doğu ilkel tarihinin modellerine benzemesi açısından edebi bir birim olarak bir arada duruyor.

37:2-50:26'daki sonraki Atalar Dönemi Yusuf hikayesini anlatıyor. Bölüm, Yusuf ve kardeşleri arasındaki fikir ayrılığıyla başlıyor. Sonra Yusuf'un Mısır'da yükselmeye başlayan gücüyle devam edip, Yusuf'un kardeşleriyle uzlaşmasıyla son buluyor. Birçok yorumcu bu geniş, bütünleşmiş hikayeyi Yusuf'un kısa hikayesi(novella) olarak tanımlıyor.

İlk bölümün ve son bölümün arasındaki yer Yaratılış 11:10 - 37:1'dir. Bu bölümler Erken Atalar Dönemi'ni içerir, yani İsrail ulusunun ilk Atalar'ı hakkında toparlanmış olan hikayeleri. Bu seride, Yaratılışın bu orta segmentinin ufak bir bölümüyle ilgileneceğiz.

Genel bağlamda, erken atalar tarihi iki parçaya ayrılıyor: 11:10-25:18'deki İbrahim'in hayatı ve 25:29-37:1'deki Yakup'un hayatı olarak. Şimdi bu ikili ayrım başta şaşırtıcı olabilir çünkü Kutsal Yazılar'da çoğunlukla bizlere üç erken atalardan bahsedildiğini duyarız: İbrahim, İshak ve Yakup. Bu yüzden, bizler mantıklı olarak bu bölümlerin edebi yapısının, İlk olarak İbrahim, sonrasında İshak ve daha sonrasında da Yakup'un anlatıldığı şekliyle üçlü olmasını bekleyebiliriz. Ancak gerçekte, Erken Atalar Tarihi'nin hiç bir bölümüne İshak, ana karakter olarak adanmamıştır. Bunun yerine, yalnızca geleneksel bir karakter olarak hizmet etmiştir. İshak'ın hayatı önce İbrahim'in hayatının bir parçası olarak ve daha sonra Yakup'un hayatının bir parçası olarak anlatılmıştır. Ve sonuç olarak, erken atalar tarihi aslında iki ana parçaya ayrılmıştır: İbrahim'in hayatı ve Yakup'un hayatı. Bu seride bizi ilgilendiren parça, Atalar Dönemi'nin ilk yarısıdır, yani Musa'nın Baba İbrahim ile ilgili

aldığı kayıtlar. O zaman haydi İbrahim'in yaşamının yapısına, Yaratılış 11:10-25:18'de sunulduğu şekilde daha yakından bakalım.

İbrahim

Yaratılış'ın kapsayıcı yapısı içerisinde, İbrahim'in hayatının nereye oturduğunu gördüğümüze göre, şimdi ilgilendiğimiz bir başka konuya dönelim: Yaratılış 11:10-25:18'deki İbrahim'in yaşamının yapısına. İbrahim'in yaşamının yapısını keşfetmek için, bu bölümlere iki seviyede bakacağız: Bir tarafta, İbrahim'in yaşamının temel birimlerini ya da bölümlerini basitçe tanımlayacağız. Ve öbür taraftan da, bu çeşitli bölümlerin Yaratılış'ta gördüğümüz İbrahim portresini nasıl şekillendirdiğine bakacağız.

a) Temel Birimler

Musa İbrahim'in hayatını on yedi temel segmentte ya da bölümde yazmıştır.

1. İlk olarak İbrahim'in tercih edilen soyu (11:10-26'daki), İbrahim'in aile mirasını açıklayan soy kütüğü.
2. Bu pasajı, İbrahim'in başarısız babasının hikayesi takip eder. (11:27-32) İbrahim'in babası Terah ile yolculuklarını anlatan ikinci bir soy kütüğü.
3. İbrahim'in Kenan'a göçü(12:1-9), İbrahim'in Vaat edilen topraklara öncelikli çağrısı ve yolculuğunu anlatan hikaye
4. İbrahim'in Mısır'dan kurtuluşu (12:10-20), İbrahim'in Mısır'da kaldığı ve Tanrı'nın onu kurtardığı zaman.
5. İbrahim'in Lot ile çatışması (13:1-18) İbrahim'in adamı ve Lot'un adamı arasında çıkan mücadelenin hikayesi.
6. İbrahim'in Lot'u kurtarışı (14:1-24), İbrahim'in, kral tarafından yakalanmış olan Lot'u kurtarmak için savaşa gittiği zaman.
7. İbrahim'in antlaşma vaatleri. (15:1-21), Tanrı'nın İbrahim'e pek çok torunu ve kalıcı bir vatani olacağı konusunda güvence veren antlaşmasının hikayesi.
8. İbrahim'in Hacer ile olan başarısızlığı (16:1-16), İbrahim'in, Sara'nın hizmetlisi olan Hacer'den çocuğu İsmail'in olduğu zaman.
9. İbrahim'in antlaşma gereklilikleri (17:1-27), İbrahim'e, Tanrı'nın emirlerine bağlılığın gerekliliğini hatırlatan Tanrı'nın antlaşmasının açıklaması.
10. Sodom ve Gomore (18:1-19:38), Sodom ve Gomore'nin yıkılışı ve Lut'un bu yıkımdan kurtarılışını anlatan hikaye.
11. İbrahim'in Abimelek'e şefaati (20:1-18), İbrahim'in Filistinli Abimelek için dua ettiği zaman.
12. İbrahim'in oğulları İshak ve İsmail (21:1-21), İshak'ın doğumu ve İsmail'in, İbrahim'in ailesinden çıkarılması hikayesi.
13. İbrahim'in Abimelek ile olan antlaşması (21:22-34), İbrahim'in Abimelek ile toprak ve su hakları üzerine anlaşmaya gittiği zaman.
14. İbrahim'in sınavı (22:1-24), Tanrı'nın İbrahim'den oğlu İshak'ı feda etmesini istediği çok bilindik olan bölüm.

15.İbrahim'in defin mülkü (23:1-20) Sara'nın ölümünün ve gömülmesi üzere alınan bölgenin hikayesi.

16.İbrahim'in oğlu İshak için bir eş (24:1-67), Rebeka'nın İshak'ın eşi olduğu zaman.

17.Ve son olarak, İbrahim'in ölümü ve mirasçı (25:1-18), İbrahim'in ölümü ve onun torunlarının kaydını içeren kapanış hikayesi.

Burada gördüğümüz gibi, İbrahim'in yaşamı, olayların onun hayatında meydana geldiği şekilde basit bir düzeni takip etmiştir. Hikayeler onun kısmen genç ve babasının boyunduruğu altında olarak başlamış, ve İbrahim'in yaşlanıp ölmesiyle sona ermiştir. Zaman zaman, İbrahim'in hayatının çeşitli bölümleri arasında imalar ve örtük bağlantılar vardır. Ancak Eski Ahit'in başka bölümleriyle kıyaslamak adına, İbrahim'in yaşam hikayeleri nispeten birbirinden bağımsız on yedi parçayla sınırlı kalmıştır. Bu parçaların her biri, İbrahim'in hayatının kayıtlarını vermek için ve Musa'nın orijinal İsraili dinleyicilerine belirli dersleri öğretmek için tasarlanmıştır. Musa onları Mısır'dan Vaat Edilen topraklara yönlendirirken, bu öğretiler onlar yaşamlarını sürdürürken onlara çok şey sunmuştur, aynen bizlere bugün kendi yaşamlarımızda sunduğu gibi.

İbrahim'in yaşamını tanıdığımız göre, bu parçaların nasıl bir bütünü oluşturduklarını görmeye hazır konuma gelmişiz demektir. İbrahim'in hikayesi, nasıl bütünleşip bir birlik oldu? Onları organize eden mantık neydi? Basitçe söylemek gerekirse, İbrahim'in yaşamının bölümleri belirli temalar etrafında kümelenmiştir ve bu kümeler beş simetriği ya da dengeleyici adımı şekillendirmiştir.

b) Düzenlemeler

İlk küme, bir Ata'nın hayatından bekleyeceğimiz gibi Musa'nın kayıtları, İbrahim'in alt yapısıyla ve Tanrı'yla olan erken deneyimleriyle başlıyor. Bu bölüm içerisinde: İbrahim'in tercih edilen soyunu, başarısız babasını, ve Kenan'a olan göçünü barındırıyor. Bu bölümler, İbrahim'in Tanrı'yla olan özel ilişkisini, ailesinin geçmişiyle ve Vaat Edilen topraklara öncelikli göçü ile nasıl sağladığını açıklıyor.

İbrahim'in yaşamı bölümlerinin ikinci kümesi, İbrahim'in başka insanlarla olan erken ilişkisini, 12:10'dan 14:24'e kadar anlatıyor. İçerisinde, Mısır'dan kurtuluşunu, Lot ile olan çatışmasını ve Lot'u kurtuluşunu barındırıyor. Bu üç bölüm birbirlerine tutunuyor çünkü, öncelikli olarak İbrahim'in, birkaç insan grubunun temsilcileri ile etkileşimlerine ve iletişimlerine odaklanıyor. Bu bölümlerde Ata, öncelikli olarak Mısır firavunu ile, yeğeni Lot ile, istilacı kral ile, Sodom'un kralı ile ve Salem'in kralı Melchizedek ile ilgileniyor.

İbrahim'in yaşamının odaklandığı üçüncü ve merkez bölümde de, İbrahim'in 15:1-17:27'deki Tanrı ile olan antlaşması bulunuyor. Ata'nın hayatının bu bölümü, üç kısma dayanıyor: İbrahim'in antlaşma sözleri, İbrahim'in Hacer ile olan başarısızlığı ve İbrahim'in antlaşma gereklilikleri.

18:1-21:34'te ortaya çıkan dördüncü kısım, İbrahim'in başka insanlarla olan sonraki ilişkilerine değiniyor. Bu bölümler birlikte tutuluyorlar çünkü, öncelikli olarak İbrahim'in başka gruptan insanlarla olan ilişkilerine konsantre oluyorlar. Bu bölümler, İbrahim'in Sodom ve Gomora ile olan ilişkilerini tanımlıyorlar. İbrahim'in Abimelek'e olan şefaatinin, İbrahim'in İshak ve İsmail'le olan ilişkilerini ve İbrahim'in Abimelek ile yaptığı antlaşmayı

burada buluyoruz. Bu dört kısım bizlere ileride, bu Ata'nın Lot ve ailesiyle nasıl anlaştığını, aynı zamanda Sodom ve Gomora insanlarıyla nasıl anlaştığını ve Filistinli Abimelek ile nasıl anlaştığını gösteriyor.

Bekleyeceğimiz gibi, Ata'nın 22:1-25:18'deki beşinci ve son kümesi İbrahim'in hayatının sonuyla, özellikle soyu ve ölümüyle ilgilidir. Tanrı'nın İbrahim'i sınava sokmasının kayıtlarını içerir. İbrahim'in defin mülkü almasının kayıtlarını içerir. İbrahim'in oğlu İshak için bir eş bulmasının kayıtlarını içerir. Ve aynı zamanda da, İbrahim'in ölümünün kaydını içerir. Bu bölümler, İbrahim'in eşi Sara ve oğlu İshak'a odaklanır, (İbrahim'in gerçek varislerine) İbrahim'in diğer eşleri ve oğulları karşısında onlara şeref verirler.

İbrahim'in hayatının bölümleri nispeten birbirlerinden bağımsız olduğu için, insanlar İbrahim hakkında ilk kez okunduğunda, amaçsızca bir olaydan öbürüne sürükleniyorlarmış hissine kapılabiliyorlar. İbrahim'in hikayelerini, sanki Musa o ya da bu olayı plansız veya önceden düşünmeden yazmış gibi algılıyorlar. Ancak bu ilk izlenime rağmen, İbrahim'in hayatı aslında, bölümlerin belirli parçaları ya da grupları belirli temalar şeklinde organize edilmiş merkez temaları paylaşmaktadır. Bizim basit beş adım ana hattımız, Musa'nın İbrahim hakkında söylemek istediklerini planlayarak yazdığını ortaya çıkarıyor. Büyük ölçekte, İbrahim'in hayatının kaydı simetrik bir dram şeklini alıyor. Her bir parça, dramadaki ona cevap veren bir parçayla dengeleniyor.

11:10-12:9'da, İbrahim'in aile geçmişine ve Tanrı ile ilk deneyimlerine odaklanılmış bir ilgiyi buluyoruz. Bu öncelikli endişelere ters dengeyi de, 22:1-25:18'deki kapatıcı materyalde, İbrahim'in son yıllarına ve soyuna verilmiş ilgide görüyoruz.

Bunun ötesinde, İbrahim'in hayatının ikinci bölümü, esas olarak İbrahim'in diğer kabileler ve milletlerden insanlarla olan etkileşimlerini betimleyen bölümlerden oluşur. İkinci bölümde ele alınan benzer temalara geri dönen dairesel simetri sayesinde, İbrahim'in hayatının dördüncü bölümü, İbrahim'in başkalarıyla karşılaşmalarının daha fazla örneğine odaklanmaya geri dönmüştür.

Son olarak, İbrahim'in hayatının ortasında, özellikle İbrahim'in Tanrı'yla antlaşmasına odaklanan üç esas bölüm bulunur. Bu bölümler İbrahim'in hayatının esas merkezini şekillendirir ve İbrahim ve onun soyundan gelenlerin Tanrı ile olan antlaşma ilişkisinin temel dinamiklerini açıklar.

Bu bölümlerin şekilleri, Musa'nın kendi bakış açısını dikkatli bir şekilde hazırlamış olduğunu ortaya çıkarıyor. Yaşamının belirli yönlerine dikkat çekmek için İsrail'in ilk atasının edebi bir portresini çiziyor: İbrahim'in kutsama seçimi ve onun yasal varisi, İbrahim'in önceki ve sonraki etkileşimleri ve İbrahim'in Tanrı ile olan antlaşma ilişkisi. Ve ileride göreceğimiz gibi, bu edebi odak, Musa'nın hikayelerini onlar için yazdığı, İsraililer'in ihtiyaçlarına yön göstereceğini diye tasarlanmış olduğunu gösteriyor. İbrahim'in hayatı İsraililere, Musa onları Vaat Edilen Topraklar'a götürürken İbrahim'in izinden nasıl yürüyeceklerini öğretiyor. Ve bizler Yaratılış'ın bu bölümüne yaklaşırken, bu bilerek yapılmış olan tasarımın önemini tekrar tekrar göreceğiz.

İbrahim'in yaşamının kapsayıcı edebi tasarımını gördüğümüze göre, İbrahim'in yaşamının yapısını ve içeriğini gördüğümüz bu dersin ikinci başlığına geçebiliriz: Yaratılış 11:10-25:18'deki ana temalara. Bu bölümlerin içeriğini tanımlayabileceğimiz birden çok

yol olmasına rağmen, önerdiğimiz taslağın kabaca bu bölümlerin öne çıkan temalarına karşılık geldiğini göreceğiz.

TEMEL TEMALAR

Söylemek gereksizdir ki, Kutsal Yazılar'ın, İbrahim'in hayatı gibi karmaşık ve uzun parçalarının ana temalarını tanımlamak zordur. Bu bölümlerdeki bütün motif ve temalardan bahsetmek imkansızdır. Ancak öbürlerinden daha önemli olan birkaç motifi aralarından sıyırmak mümkündür. Ve göreceğimiz gibi, bu bölümdeki temel temalar, İbrahim'in hayatındaki hikayeleri bütünleştirecek, ve Musa'nın orijinal İsraili dinleyicilerine İbrahim'in hayatından çizmek istediği şeyleri anlamamızı sağlayacaktır. Ve bunun da ötesinde, bu temel temalarda, Kutsal Yazılar'ın bu parçasından, Tanrı'nın bizim öğrenmemiz için niyetlendiği parçaları görebileceğiz.

İbrahim'in hayatındaki temel temalara iki şekilde bakacağız: Öncelikle, İbrahim'in hayatının dört temel temasını bizlere anlatan anahtar paragrafı inceleyeceğiz. Ve ikinci olarak, İbrahim'in hayatının belirli bölümlerinde bu temel temaların açılmalarını keşfedeceğiz. İbrahim hikayesinin temel temalarını bize veren anahtar paragrafı incelemeye başlayarak başlayalım.

Anahtar Paragraf

İbrahim'in hikayesinin başlangıcına yakın bir zamanda, Tanrı'nın Yaratılış 12:1-3'te İbrahim'e seslenişini hatırlayacağımıza eminim. İbrahim, hala Mezopotamyadaki Ur'da yaşarken, Tanrı ona Vaat edilen topraklara gitmesi için seslenmişti. Senelerdir yorumcular, bu ayetlerin İbrahim'in hayatının uzun hikayesinde bulunan çok önemli motiflerden birkaçını sunduğunu kabul etmişlerdir. Bu ayetlerde Musa'nın neler yazdığını dinleyelim.

“RAB Avram'a, “Ülkeni, akrabalarını, baba evini bırak, sana göstereceğim ülkeye git” dedi, “Seni büyük bir ulus yapacağım, Seni kutsayacak, sana ün kazandıracak, Bereket kaynağı olacaksın. Seni kutsayanları kutsayacak, Seni lanetleyeni lanetleyeceğim. Yeryüzündeki bütün halklar Senin aracılığınla kutsanacak.” (Yaratılış 12:1-3)

Bu üç ayet anlamlarla doludur ve birçok farklı şekilde özetlenebilir. Dilbilgisi düzeyinde, 1. ayetin ilk kısmındaki bir girişle başlar. Sonra, Tanrı'nın İbrahim'e iki kısma ayrılan sözleriyle devam eder. Birinci bölüm, 1. ayetin ikinci yarısından 2. ayetin çoğuna kadarki bir emir ve ardından gelen üç bağımsız sözlü ifadeden oluşur. Tanrı'nın İbrahim'e söylediklerinin ikinci kısmı 2. ayetin son bölümünde ve 3. ayette yer almaktadır. Bu ikinci yarı, ilk yarı ile aynı gramer kalıbını takip eder. Bu, üç bağımsız sözlü ifade izleyen bir zorunluluk ile tanıtılır. Yaratılış 12: 1-3'ün bu üç bölümüne bakarak, bu pasajın önemi hakkında bazı önemli kavrayışlar elde edebiliriz.

a) Giriş

Öncelikle Musa'nın, Tanrı'nın İbrahim'e olan sözlerini ayet 1'de basit bir şekilde açıklamasını dinleyelim:

“RAB Avram'a.... dedi.”(Yaratılış 12:1)

Belirli sayıdaki modern çeviriler, doğrulukla gözlemlenildi ki, bu cümledeki bu kelime şu şekilde çevrilmeliydi: “RAB Avram'a ... demişti.” Bu çeviri önemli çünkü, İstefanos'un Elçiler'in İşleri 7:2-4'teki konuşmasına göre, İbrahim Ur'daki seslenişi Hatan'da ölen babası, Terah'tan önce duymuştu. Ancak Yaratılış'ın edebi sunumunda, öncelikle Terah'ın 11:32'de öldüğünü öğreniyoruz. Ve daha sonra Yaratılış 12:1'de Tanrı'nın İbrahim'e seslendiğini öğreniyoruz. Bu sebeple, Yaratılış 12:1 geriye dönük bir sahneyi sunuyor, zamanda geriye dönüyor, bu nedenle de çevirinin “RAB Avram'a... demişti.” Olması gerekiyor. Bu ayet, İbrahim Tanrı'ya karşı herhangi bir şey yapmadan önceki bir zamanı hatırlatıyor, Vaat Edilen topraklara ilerlemeye başlamadan çok önceki bir zamanı.

b) Birinci Parça

Bu girişi takiben, Tanrı'nın İbrahim'e olan sözlerinin ilk yarısına geliyoruz. Bu ilk parça, bir emri belirten emir fiiliyle başlıyor. Yaratılış 12:1'de şu sözleri okuyoruz.

“Ülkeni, akrabalarını, baba evini bırak, sana göstereceğim ülkeye git!”(Yaratılış 12:1)

Gördüğümüz gibi, bu bölüm bir emirle başlıyor, “bırak”. Tanrı İbrahim'e bir şeyi yapmasını emrediyor: Kenan şehirlerine gitmesini. Bu, Tanrı'nın Ata'ya verdiği ilk ve öncelikli emirdir.

Vaat Edilen topraklara gidilmesi için verilen buyruktan sonra, Tanrı'nın İbrahim'e sözlerinin ilk parçası, üç bağımsız sözlü ifadelerle bağlı olarak ayet 2'nin ilk parçasında üçe ayrılıyor. Yeniden, Yaratılış 12:2'ye bakalım:

“Seni büyük bir ulus yapacağım, Seni kutsayacak, sana ün kazandıracacağım,”(Yaratılış 12:2)

Bu sözler, Tanrı'nın İbrahim'e seslenirken, İbrahim'e sunduğu kutsamalara odaklanıyor. Önce Tanrı, İbrahim'i büyük bir ulus yapacağını söylüyor. İkinci olarak, İbrahim'i refahla kutsamayı teklif ediyor. Üçüncü olarak da, İbrahim'e ve soyundan gelenlere, bir isim ya da ün vereceğini söylüyor.

c) İkinci Parça

Şimdi, Tanrı'nın İbrahim'e olan sözlerinin ikinci yarısına geldik. Birçok modern çeviri görmemizi engelliyor olsa bile, Tanrı'nın İbrahim'e olan sözlerinin ikinci yarısı, dil yapısı olarak ilk yarısına paralel olarak ilerliyor. Bir emir fiiliyle başlıyor ve ardından üç bağımsız sözlü ifade geliyor. Yaratılış 12:2-3'te şu sözleri okuyoruz:

“Seni büyük bir ulus yapacağım, Seni kutsayacak, sana ün kazandıracacağım, Bereket kaynağı olacaksın. Seni kutsayanları kutsayacak, Seni lanetleyeni lanetleyeceğim. Yeryüzündeki bütün halklar Senin aracılığınla kutsanacak.” (Yaratılış 12:2-3)

Burada çevrilmiş olan İbranice kelime, “Bereket kaynağı olacaksın” emir formunda, ve muhtemelen ayet 1'deki “bırak” emrine paralel olacak şekilde tasarlanmıştı. Ancak bu emir fiili, bir emir olarak işlev göstermiyor. Bu söz, birden fazla farklı şekilde söylenebilirdi: “Bereket kaynağı olabilirsin” ya da “bereket kaynağı ol” gibi ya da hatta, “sen kesinlikle bir bereket kaynağı olacaksın” gibi olabilirdi. Bütün versiyonlarda, bu emir fiili düşüncede önemli bir geçişi işaret ediyor. Dikkati İbrahim'in bereketi alacağından uzaklaştırarak (ayet 2'nin ilk yarısında gördüğümüz gibi), İbrahim'in başka insanlara bereket kaynağı olacağına çeviriyor.

Bu ikinci emir fiilini de, aynı şekilde üç bağımsız sözel ifadeler takip etmiştir. Bu üç sözel ifade, İbrahim'in başkalarına bereket olma işlemini belirtiyor. Öncelikle Tanrı, “seni kutsayanı kutsayacağım” diyor. Yani Tanrı, İbrahim'le iyi anlaşanlara iyi şeyler sunacağını belirtiyor. İnsanlar İbrahim'e iyi davrandığı zaman, Tanrı da onlara iyi davranacaktır. İkinci olarak Tanrı, “seni lanetleyeni lanetleyeceğim” diye söz verdiğinde, İbrahim'i küçümseyenleri lanetleyeceğini belirtmiştir. Tanrı, kendilerini İbrahim'in düşmanı yapan insanlara karşı sert davranarak, İbrahim'in zarar görmemesini sağlayacağını sözünü vermiştir. Ancak üçüncü sırada Tanrı, “yeryüzündeki bütün halklar senin aracılığınla kutsanacak” demiştir. İlk bakışta, bu üçüncü odak, İbrahim'in düşmanlarının lanetlenmesi temasıyla çelişiyor gibi görünebilir ancak Tanrı İbrahim'e, İbrahim'in arkadaşlarını kutsamak ve düşmanlarını lanetlemek için iki aşamalı bir süreç aracılığıyla, Tanrı'nın bereketlerini nihayetinde yeryüzünün tüm ailelerine ulaştıracağını vaat etmiştir. Böylelikle, Yaratılış 12'nin açılış bölümünün dil bilgisinin üç ana parçaya ayrıldığını görmüş olduk: Giriş, Tanrı'nın İbrahim'e verdiği kutsamaya olan odak ve Tanrı'nın İbrahim üzerinden bütün Dünyaya verdiği kutsamaya olan odak.

Yaratılış 12'deki bölümlerin bu ayetlerinin yapılarını anlayabilmek önemlidir çünkü, birçok yönden Yaratılış'taki İbrahim hikayeleri, Tanrı'nın İbrahim'e verdiği sözleri yerine getirdiğini göstermiştir. Musa ata hakkında yazarken, hikayelerini Tanrı'nın İbrahim'i Vaat edilen topraklara yönlendirmek için seslenişine odaklanacak şekilde şekillendirmiştir.

Bu gramatik yapı aklımızdayken, İbrahim'in hayatındaki ana temaların, Yaratılış 12:1-3'te nasıl açıklandığına bir bakalım.

Açılma

Bu ayetlerde dört farklı temanın karşımıza çıktığını not edelim. İbrahim'e karşı olan ilahi lütuf ile başlayacağız. Daha sonra, İbrahim'in Tanrı'ya karşı sadakat gereksinimiyle , Tanrı'nın İbrahim'i kutsamasıyla ve son olarak da Tanrı'nın İbrahim üzerinden kutsamalarıyla devam edeceğiz.

a) İlahi Lütuf

İbrahim'in hayatında birçok kez ortaya çıkmış olan ilk motif, Tanrı'nın İbrahim ile olan ilişkisinin lütuf üzerine kurulu olmasıdır. İlahi lütuf, Yaratılış 12: 1'in giriş sözlerinde ince bir şekilde görünür. Göreceğimiz gibi, orada şu kelimeleri okuyoruz.

“RAB Avram'a, “Ülkeni, akrabalarını, baba evini bırak, sana göstereceğim ülkeye git” dedi,”(Yaratılış 12:1)

Bu basit kelimeler, Musa'nın orijinal dinleyicilerine, İbrahim'in Tanrı ile ilişkisinin, İbrahim'in Tanrı'ya hizmet için herhangi bir şey yapmadan çok önce Tanrı'nın İbrahim'in yaşamına girdiği için ortaya çıktığını hatırlatıyor.

İbrahim'e çağrı, erişkin hayatının çok erken bir döneminde geldi. Kenan'ı terk etmedi; düşmanları yenmedi; kendini antlaşma sadakatine adamadı. Tam tersine, Tanrı, İbrahim'e lütfakar olmaktan memnun olduğu için, İbrahim'i özel hizmetçisi olarak adlandırdı.

Şimdi tabiki, Tanrı'nın lütfu, yalnızca İbrahim'in Tanrı'yla ilk yürüyüşünde ortaya çıkmamıştır. Tanrı'nın lütfu teması, İbrahim'in yaşam hikayesi boyunca ortaya çıkmıştır çünkü, Tanrı, Ata'nın hayatının her bir anında ona merhamet göstermiştir. İbrahim bir günahkar olduğu için, Tanrı'nın merhametine her zaman ihtiyacı vardı. Örneğin, çok bilindik bir ayet olan Yaratılış 15:6'da, İbrahim'in kurtarıcı doğruluğunun bile bir merhamet hediyesi olduğunu öğreniyoruz. Orada şu sözleri okuyoruz:

“Avram RAB'be iman etti, RAB bunu ona doğruluk saydı.”(Yaratılış 15:6)

Elçi Pavlus'un Romalılar 4:3'te ve Galatyalılar 3:6'da belirttiği gibi, Tanrı'nın İbrahim'e doğrulukla itibar etmesi, bunun iyi işler için bir ödül değil, bir merhamet eylemi olduğunu gösterdi. Ve bu ilahi lütuf ve merhamet üzerinden İbrahim, Tanrı'dan bu ve bunun gibi nice kutsanmayı aldı.

Hristiyanlar olarak, Tanrı'nın lütfunun hayatımızdaki önemini hepimiz biliyoruz. Tanrı'nın bizimle olan ilişkisini lütfuyla başlattığını ve tekrarda bu ilişkiyi lütfuyla sürdürdüğünü biliyoruz. Tanrı'nın merhameti olmadan nerede olurduk? Aynı şey İbrahim için de doğrudur. Ve bunun da ötesinde, Tanrı'nın lütfu aynı zamanda, Musa'nın İbrahim'i özellikle onlar için yazdığı İsraililer'in yaşamı için de gerekiyordu. Onlar da yaşamlarının her gününde Tanrı'nın merhametine ihtiyaç duyuyorlardı. Ve bu sebeple, Musa, İbrahim'in hayatıyla ilgili hikayelerini yazarken, onların dikkatini defalarca Tanrı'nın lütfuna çekti.

b) İbrahim'in Sadakati

Tanrı'nın lütfu temasına ek olarak, Yaratılış 12:1-3'ün aynı zamanda İbrahim'in sadakatini önemseydiğini fark etmeliyiz. Tanrı, merhametini alması için yalnızca İbrahim'i seçmemiştir; Ata'ya merhamet göstermişti ki, İbrahim ileride ona sadık itaatle karşılık versin. Daha önce gördüğümüz gibi, Yaratılış 12:1'in ilk emir kipi İbrahim'in Tanrı'ya belirli bir şekilde sadık olma sorumluluğunu ele alıyordu. Orada Tanrı ona şu şekilde emir vermişti:

“RAB Avram'a, “Ülkeni, akrabalarını, baba evini bırak, sana göstereceğim ülkeye git” dedi” (Yaratılış 12:1)

İlahi çağrının İbrahim'in büyük sadakatini gerekli kıldığını düşünmek çok zor olmamalı. Kendi ülkesini ve baba evini geride bırakıp, daha ona gösterilmemiş olan bir yere gitmeliydi. Evet, Tanrı İbrahim'e merhamet gösterdi ancak İbrahim'den de Tanrı'ya derin ve sadık bir hizmet göstermesi bekleniyordu.

İbrahim, bu ve bir sürü başka şekilde sadakat göstermekle yükümlü olmasına rağmen, Yaratılış 12:1 İbrahim'in sahip olduğu sorumluluklardan en önemlisini açığa çıkarıyor:

“sana göstereceğim ülkeye git” (Yaratılış 12:1)

Bu pasajın gösterdiği gibi, İbrahim Tanrı'nın ona göstereceği topraklara gitmekle yükümlüydü. İbrahim, Vaat edilen topraklarda yerleşim kurmalıydı, ve bu tema, Ata'nın hikayelerinde birden fazla zamanda ortaya çıkıyor. Ata'nın Vaat Edilen topraklara gidişi, Tanrı'nın hem İbrahim hem de onun sadık soyu için yaptığı geniş planı adına önemliydi. Musa'nın, İbrahim'in hikayelerini, kendilerini Vaat Edilen topraklara yönlendirdiği İsraililer için yazdığını hatırlayınca, bu vurguyu görmek hiç şaşırtıcı olmuyor.

Mesih'in takipçileri olarak, kurtuluş Tanrı'nın lütfu tarafından bizlere bedavaya sağlanmış olsa bile, Tanrı'nın bizlerden, onun emirlerine en iyi şekilde itaat ederek minnettarlığımızı göstermemizi beklediğini anlayabiliyoruz. Musa'da bu prensipi anlamıştı. Tanrı'nın İbrahim'e olan lütfunun İbrahim'i Tanrı'ya sadık olmaya yönlendirdiğini biliyordu. Ve bu sebeple, sadakat talebi, İbrahim'in yaşamını çalıştıkça birçok kez karşımıza çıkacaktır. Musa, İsraili dinleyicileri hakkında bir şey biliyordu. Tanrı'dan önce, sadık yaşamın önemini unutmaya eğilimliydi. Tanrı, onları Mısır'dan kurtarıp vahşi doğaya sürdüğünde onlara çok fazla merhamet sunmasına rağmen, Tanrı'nın emirlerine sırtlarını döndüler. Ve bu sebeple, İbrahim'in hikayelerinin ana temalarından bir tanesi, İbrahim'in Tanrı'ya olan sadakatidir. Bu tema, çok sıklıkla karşımıza çıkıyor çünkü, Musa'nın orijinal dinleyicileri, ve tabiki bugünün bizleri, Tanrı'ya sadık bir itaatle hizmet etmek için motive edilmeliydi.

c) İbrahim'e Kutsamalar

Buraya kadar gördüklerimize göre, Tanrı İbrahim'e fazlaca lütf göstermiştir ve ondan sadık bağlılık talep etmiştir. Yaratılış 12:1-3'te fark etmemiz gereken üçüncü tema, İbrahim'e teklif edilen kutsamalardır. Tanrı'nın Ata'ya Yaratılış 12:2'de söylediklerini hatırlayacaksınız:

“Seni büyük bir ulus yapacağım, Seni kutsayacak, sana ün kazandıracığım, Bereket kaynağı olacaksın.” (Yaratılış 12:2)

Tanrı, Ata’ya üç kutsama teklif etti. İlk başta, Tanrı İbrahim’in büyük bir ulusa dönüreceğini söylemişti. Soyu sayısızca büyüyecekti. Ve onun torunları bir imparatorluğa, büyük bir ulusa dönüşecekti. Bu zaman diliminde İbrahim ve onunla birlikte gelenler sayıca azlardı. Ve İbrahim’in kendine ait bir oğlu yoktu. Yinede Tanrı, İbrahim’in soyunun bir gün gökteki yıldızlardan fazla sayıda olacağını sözünü verdi.

İkinci sırada, Tanrı İbrahim’e onu kutsayacağını söyledi. Tüm olasılığıyla bu deyim, İbrahim’in ve soyunun muazzam refahta kutsanma alacağını belirtiyor. İbrahim ve soyu bolluk ve sağlık içerisinde yaşayacaklardı. Dünya üzerinde arayışta ya da sadece yerleşimde olmayacaklardı. İbrahim ve çocukları sadakatlerini kanıtladıklarında, büyük refahın keyfini süreceklerdi.

Üçüncü sırada, Tanrı’nın kutsama teklifi, İbrahim’e büyük bir ismin bahşedilmesini gerektiriyordu. Başka bir deyişle, Eğer İbrahim Vaat Edilen topraklara gider ve Tanrı’ya sadık bir şekilde hizmet ederse, torunlarının bu büyük sayıda artışı ve refahı onu, ve onları, bütün Dünya üzerinde onurlu kılacaktı. Büyük lütuf, ataya ve onun sadık torunlarına gelecekti.

Hatta, İbrahim’in hikayeleri boyunca, Musa birden fazla kere bu tarz kutsamanın İbrahim üzerine yağdırıldığına parmak basmıştır. İbrahim’in oğulları oldu; bir deneyimden öbürüne geçerken bolluk kazandı. O bölgede tanınmış bir figür haline geldi. Bu hikayeleri duyan İsraililer için, İbrahim’in kutsamaları onların gelecek kutsamaları için büyük bir umut sağladı. Soy, refah ve ün armağanları, Tanrı’nın İbrahim’in sadık torunlarına vereceği daha büyük armağanların yalnızca habercisiydi.

Hristiyanlar olarak, Tanrı’dan gelen sayamayacağımız birçok kutsamayı karşıladık. Ve tabiki, Musa’yı Vaat edilen topraklara doğru takip eden İsraililer de aynı şekilde Tanrı’dan sayısız kutsama aldılar. Kölelikten kurtarıldılar; sayıca çoğaldılar; tüm yolculukları boyunca korunmuş ve sürdürülmüşlerdi ve gelecekte büyük bir lütuf ülkesi olan vaatler diyarına doğru gidiyorlardı. Ancak İsraililer de bizim gibiydiler, Tanrı’nın onlar için yaptıklarını ve onlar için sakladıklarını unutmaya eğilimliydi. Bu sebeple Musa, Tanrı’nın İbrahim’e olan kutsamalarını, İsraili dinleyicileri Tanrı’nın onların kalplerini minnettarlıkla doldursun diye verdiği kutsamayı hatırlamaları için yazmıştır.

d) İbrahim Üzerinden Kutsama

Tanrı’nın merhametine, İbrahim’in sadakatine ve Tanrı’nın İbrahim’e verdiği kutsamaya ek olarak, Yaratılış 12:1-3 kutsamaların İbrahim üzerinden insanlara getirildiği gerçeğine dikkati çekmiştir. Yaratılış 12:2-3’te Tanrı’nın dediklerini hatırlayalım:

“Seni büyük bir ulus yapacağım, Seni kutsayacak, sana ün kazandıracacağım, Bereket kaynağı olacaksın. Seni kutsayanları kutsayacak, Seni lanetleyeni lanetleyeceğim. Yeryüzündeki bütün halklar Senin aracılığınla kutsanacak.” (Yaratılış 12:2-3)

Bu sözler, yalnızca İbrahim’in değil İbrahim üzerinden Dünya’daki bütün insanların kutsanma aldıklarını açıklıyor. Tanrı İbrahim’i Vaat edilen topraklara yalnızca onun hayatını ve onun torunlarının hayatlarını zenginleştirmek için çağırmadı. Tanrı, İbrahim’i yeryüzündeki tüm ailelere ilahi kutsamaların bir kanalı olarak çağırdı. Şimdi, bu pasajın, İbrahim’in Dünya çapındaki kutsamasının iki şekilde ortaya çıkacağını öğrettiğini hatırlamak önemlidir. Yaratılış 12:3’te Tanrı şunları söylüyor:

“Seni kutsayanları kutsayacak, Seni lanetleyeni lanetleyeceğim. Yeryüzündeki bütün halklar Senin aracılığınla kutsanacak.” (Yaratılış 12:2)

Bu pasaja göre, İbrahim insanlar arasında iki ucu keskin bir kılıç görevi görecek. İbrahim, Tanrı tarafından tercih edildiğinden, diğer milletlerden insanlar İbrahim’i kutsadığında, yani onu onurlandırdıklarında ve böylece hizmet ettiği Tanrı’yı onurlandırdıklarında, Tanrı onları kutsayacaktı. Ancak başka milletlerden insanlar İbrahim’e lanet ettiğinde veya ona saldırdığında ve bu nedenle İbrahim’in Tanrısını küçümsediğinde, Tanrı onları cezalandıracaktı. Diğer halkların kaderi, İbrahim’e nasıl davrandıklarına bağlıydı.

Yaşam süresi içerisinde İbrahim, Filistin, Kenan, Mısır ve Moablılar ve Ammanlıların babası olan yeğeni Lot gibi başka ulusları temsil eden birçok insanla ilişki kurdu. Bu etkileşimler önemliydi çünkü, Tanrı’nın, insanların İbrahim’e davranış tarzına göre kutsanacağı ya da lanetleneceği sözünü tuttuğunun değişik versiyonlarını görmemizi sağladı. Ayrıca, İbrahim’in kendi yaşamı boyunca bile dünya için bir lütuf olmaya başladığını belirtmişlerdir.

Çoğu zaman Tanrı’nın toplumunun bu önemli öğretiyi unutmaları kolaydır. Musa’nın zamanındaki İsraililer, bugün yaşayan birçok Hıristiyan gibiydi. Biz de onlar gibi Tanrı’nın kurtuluşu ve yaşam nimetlerinden zevk alıyoruz, ancak bu kutsamaların neden her birimize verildiğini unutuyoruz. Tanrı, Musa’nın önderliğinde İsrail’e verdiği her bir kutsamayı ve bugün kilisesine verdiği her bir kutsamayı daha büyük bir amaç için tasarlanmıştır. Tanrı’nın bereketlerini tüm Dünya’ya yaymamız için kutsanmış durumdayız. Tanrı, Dünya’daki ulusları Tanrı’nın kutsamalarına götürmesi için İbrahim’i kendisine çağırdı. Tanrı İsrail’i Musa’nın zamanında kendisine çağırdı, böylece Dünya milletlerini Tanrı’nın bereketlerine götüreceklerdi. Ve Tanrı, Dünya’daki ulusları Tanrı’nın kutsamalarına götürebilmemiz için bugün kiliseyi kendisine çağırdı. Bu tema, İbrahim’in hikayelerini ilk alan İsraililer için çok önemlidir. Ve günümüzde Mesih’i takip etmemiz bizim için de önemlidir.

SONUÇ

Bu derste, İbrahim'in yaşamına geneline ilk bakışı attık. Ve dikkatimizi Yaratılış 'ın bu bölümünün yapısı ya da tasarımına odakladık. Ayrıca Musa'nın İbrahim'in hayatında sunduğu ana temaları veya içeriği bu edebi yapı bağlamında inceledik.

Bu derslerde ilerlediğimiz zaman, bu dersin başlıklarına zaman zaman geri döneceğiz. İbrahim'in yaşamı hikayelerini beş adım simetrisi içerisinde gördük. Ve aynı zamanda İbrahim'in yaşamında dört ana tema olduğunu gördük: Tanrı'nın İbrahim'e olan lütfu, İbrahim'in sadakati, Tanrı'nın İbrahim'e olan kutsamaları ve Tanrı'nın İbrahim aracılığıyla olan kutsamaları. Bu temalar bize sadece İbrahim'in hayatının hikayesinin uzun zaman önce İsrail için ilk yazıldığı zaman ne anlama geldiğine dair fikir vermekle kalmaz, aynı zamanda Kutsal Yazıların bu bölümünü bugün hayatımıza uygulamamızı da mümkün kılar.

DEĞERLENDİRME SORULARI

1-Bu dersin Yaratılış'ın üç ana bölümüne verdiği isimler nelerdir? Her bir bölüm neyi içeriyor?

2- İbrahim'in hayatının, Yaratılış 11:10- 25:18'deki hikayelerinin yapısını açıklayınız. Yaşamının basit bölümlerini ve düzenlemelerini dahil ediniz.

3- Musa neden İsrail'in ilk Atası'nın edebi portresini bu şekilde yaptı?

4-Yaratılış 12:1-3'ün yapısını tanımlayınız. Bu yapı neden özeldir?

5- Yaratılış 12:1-3'te, İbrahim'in yaşamının hangi dört teması tanıtılmıştır?

6- Musa'nın günlerinde yaşayan İsraililer ile modern Hristiyanların benzerlikleri nelerdir?

UYGULAMA SORULARI

1-Musa, İbrahim hakkında yazdığı gibi, Tanrı'nın lütfuna dikkat çekti. Hayat hikayenizin hangi yönlerden Tanrı'nın lütfunu gösteriyor?

2- İbrahim'in birçok yönden Tanrı'ya itaat ederek sadakatini göstermesi gerekiyordu. Tanrı'nın halkıyla ilişkilerini anlamanızda sadakatin yeri nedir?

3-İbrahim ile hangi şekillerde özdeşleşebilirsiniz? Musa'nın anlatımındaki hangi bölüm, Mesih'in takipçisi olarak kendi deneyiminize en yakın gibi görünüyor? İbrahim'in hikayesi size nasıl cesaret veriyor?

4-Sizce Musa, İsraililerin kutsamalarının bir amacı olduğunu anlamalarını neden istedi?

5-Siz ve kilise topluluğunuz hangi yönlerden başkalarına bir nimet oldunuz?

6- Bu çalışmanın size katmış olduğu en büyük iç görü nedir? Neden?

İÇERİK

DERS 2: Orijinal Anlam

I.GİRİŞ

II. BAĞLANTILAR

A. Tanım

B. Tipler

1. Arkaplan

2. Modeller

3. Önceden Tanıtılmış

C. Özetleme

III. SONUÇLAR

A. Temel Etki

B. Temel Temalar

1. İlahi Lütuf

2. İbrahim'in Sadakati

3. İbrahim'e Kutsamalar

4. İbrahim Üzerinden Kutsamalar

C. Beş Adım

1. Arkaplan ve Erken Deneyimler

2. Başkalarıyla Erken Etkileşimler

3. Tanrı ile Antlaşma

4. Başkalarıyla Sonraki Etkileşimler

5. Nesil ve Ölüm

IV. SONUÇ

V. DEĞERLENDİRME SORULARI

VI. UYGULAMA SORULARI

GİRİŞ

Mesih'in sevgili takipçileri Kutsal Yazılar'ı severler. Kutsal Yazılar'ın bizim yaşamlarımıza bir çok yönden ve birçok kişisel şekilde değindiğini görüyoruz. Bu, Yazılar'ın unutulmaması gereken çok değerli bir gerçeğidir. Ancak bazı zamanlar Kutsal Yazılar'ın bu mükemmel kişisel boyutu, bizlerin her zaman hatırlaması gereken bir şeyi unutmamızı sağlayabiliyor. Yani, Kutsal Kitap'ın doğrudan sizin ya da benim için yazılmamış olduğu gerçeğini. İlk olarak Kutsal Yazılar, binlerce yıl önce yaşamış olan insanlar için yazıldı. Bu yüzden Kutsal Yazılar'ın bugünkü hayatımıza nasıl uygulanacağına bakarken, modern uygulamalarımızı Yazıtlar'ın orijinal anlamıyla temellendirmeye dikkat etmeliyiz.

Bu dersler serisi, "Baba İbrahim" olarak adlandırdığımız bir seridir. Bu derslerde Yaratılış 11:10-25:18'de bulunan İbrahim'in yaşamını ilgilendiren kısmı keşfedeceğiz.

Bu ders, üç dersin ikinci dersidir ve biz bu derse "İbrahim'in Hayatı: Orijinal Anlam" adını verdik. Bu dersi, İbrahim'in hayatını yazıldığı zaman ve yazıldığı kişiler ışığında inceleyeceğiz. Bu hikayelerdeki, Musa'yı Vaat Edilen Topraklara takip ettikleri süre içerisinde İsraililere verilmek istenen, orijinal etkileri keşfedeceğiz.

Yaratılış 11:10-25:18'deki orijinal anlamı iki ana meseleye bakarak keşfedeceğiz. Öncelikle, Musa'nın İbrahim'in hayat tarihi ile kendi orijinal dinleyicilerinin deneyimleri arasında kurduğu bağlantılara değineceğiz. Ve ikinci olarak da, bu bağlantıların orijinal dinleyiciler için oluşturduğu sonuçlara bakacağız.

İbrahim'in hayatının orijinal anlamlarına bakmadan önce, kendimize bir dakika verip daha önceki derste neler görmüş olduğumuzu değerlendirelim. Bu noktaya kadar, iki kritik meseleye odaklandık. Önce, Yaratılış 12:1-3'ün, İbrahim'in hikayesindeki dört temayı ortaya çıkarttığını belirttik. Tanrı'nın İbrahim'e olan nezaketi (Tanrı'nın birden fazla şekilde ataya merhamet göstermesi), İbrahim'in Tanrı'ya sadakat sorumluluğu (Tanrı'nın birden fazla zamanda İbrahim'den beklediği itaat), Tanrı'nın İbrahim'i kutsaması (büyük ulusun, bir sürü çocuğun, toprakların ve ünün vaadi), ve Tanrı'nın İbrahim üzerinden başkalarını kutsaması (İbrahim'in Dünya üzerindeki bütün ailelere bereket olacağına vaadi).

Bunun ötesinde, aynı zamanda bu temel temaların İbrahim'in hikayesinin Yaratılış'ta anlatılış halini şekillendirdiğini gördük. İbrahim'in hikayesinin beş simetrik adıma bölündüğünü gördük. Önce, İbrahim'in Yaratılış 11:10-12:9'daki arkaplanı ve erken deneyimleriyle başladık. İkinci sırada, 12:10- 14:24'te birkaç bölümün odaklandığı, İbrahim'in başka insanların temsilleriyle erken etkileşimlerini gördük. İbrahim'in hayatının üçüncü ve merkez parçası, 15:1-17:27'de, Tanrı'nın İbrahim ile yapmış olduğu antlaşmaya odaklanıyordu. İbrahim'in yaşamının dördüncü bölümü 18:1-21:34'te, İbrahim'in başka insanların temsilleriyle sonraki etkileşimlerine odaklanıyordu. Ve beşinci parça, 22:1-25:18'de İbrahim'in nesli ve ölümü ile ilgileniyordu.

Bu beş adım, Ata'nın hayatının simetrik bir desenini sunuyor. 15:1-17:27'yi içeren, Tanrı'nın İbrahim ile yapmış olduğu antlaşmayla ilgilenen üçüncü bölüm, İbrahim'in haya-

tının en can alıcı orta parçası olarak hizmet ediyor. İkinci ve dördüncü bölümlerin ikisi de İbrahim'in diğer insanlarla etkileşimlerine odaklandıkları için birbirine karşılık geliyor. İlk ve son bölümler de, İbrahim'in hayatını bir kitap ayıracı gibi sunup, ailesinin geçmişinden geleceğe doğru izini sürerek birbiriyle uyumlu hale geliyorlar.

Birçok açıdan bu ders, bu iç görüleri İbrahim'in yaşamının yapısına ve içeriğine ekleyecektir. Bu değerlendirme aklımızdayken, bu dersin ana ilgi noktalarına, yani Yaratılış kitabındaki İbrahim'in hayatının orijinal anlamlarına ilerlemeye hazırız.

BAĞLANTILAR

Bu ders serisinde, İbrahim'in yaşamı hakkındaki yorumumuzu, bu hikayelerin aslında Musa'nın günlerinde yazıldığı ve şimdi de o zamanlar olduğu gibi büyük ölçüde aynı oldukları varsayımı üzerine inşa ediyoruz. Birçok eleştirel bilim adamları, bu hikayelerin Musa'nın zamanında yazılmadığına inanıyor, ancak Eski Ahit'in diğer bölümleri ve İsa'nın kendisi de Musa'nın Yaratılış'ı yazdığına ısrar etmiş ve bu sebeple modern Hıristiyanlar bu kitabın mozaik yazarlığını onaylamış olmalıdırlar. Ancak bu seride bir adım daha ileri gitmekle de ilgileniyoruz. Biz sadece Musa'nın bu hikayeleri yazdığı gerçeğini kavramak istemiyoruz; neden yazdığını bilmek istiyoruz. Musa'nın İbrahim'in yaşamına bakış açısı neydi? Yazarken amacı neydi? İbrahim'in hayatının orijinal anlamını keşfetmeye başlamanın en iyi yollarından biri, Musa'nın İbrahim hakkındaki öykülerini, kendisini Mısır'dan alıp Vaat Edilen Topraklar'a kadar takip eden İsrailoğullarının deneyimleriyle ilişkilendirme yollarını aramaktır.

Musa'nın İbrahim'in hikayelerini kendi orijinal dinleyicileri ile nasıl bağladığını keşfedebilmek için, üç meseleye değineceğiz: önce, bu bağlantılardan bahsederken gerçekte ne anlatmak istediğimizi keşfedeceğiz; İkinci olarak, İbrahim'in yaşamının hikayelerinde ortaya çıkan bazı türlerdeki bağlantılara bakacağız; Ve üçüncü olarak, bu bağlantıları, İbrahim'in yaşam öyküsünün yapısındaki her bir beş simetrik adıma bakarak özetleyeceğiz. Hadi önce, bağlantılardan bahsederken aslında ne demek istediğimize bakarak başlayalım.

Tanım

Musa, birçok yönden, İbrahim'in yaşam tarihini yazarken, kendisini tüm İncil anlatı yazarlarının kendilerini bulduğu bir durumda buldu. İki Dünya arasında kaldı. Bir taraftan Musa, "O Dünya" diyeceğimiz İbrahim'in yaşadığı Dünya'nın bakış açısına sahipti. Tanrı'nın kendini hem geleneksel hem de olağanüstü bir şekilde açığa çıkarmadan 500, 600 yıl öncesinde Musa, İbrahim'in hayatında olup bitenleri biliyordu. Bu bağlamda Musa, ilk olarak İbrahim'in hayatındaki Antik Dünya ile ilgilendi.

Ancak öbür taraftan da, Musa aynı zamanda, bizim "Onların Dünyası" diyeceğimiz, kendi yaşadığı Dünya ile ilgileniyordu: Musa'nın ve onu takip eden İsraililer'in Dünyası.

Tanrı'nın insanların o dönemdeki liderleri olarak Musa, İbrahim'in hayatının geçtiği antik Dünya'daki hikayeleri kendi Dünyasındaki ihtiyaçları göz önünde bulundurarak yazıyordu.

Musa, İbrahim'in hayatındaki "O Dünya" ve kendi geçici Dünyası olan "Onlar Dünyası" arasında aracılık yaparken, Ata'nın yaşamı ve okuyucularının yaşamı arasında, okuyucuları arada benzerlik olduğunu görebilsinler diye bağlantılar kurmuştur. Yani Musa hikayelerini, kendisini takip eden İsrailoğullarının İbrahim'in hayatının kendi hayatlarıyla bağlantılı olduğunu görmelerini sağlayacak şekilde seçmiş ve şekillendirmiştir. Musa, bunu büyük ölçüde yaparak yaptı, böylece dinleyicileri İbrahim ile kendi çağdaş deneyimleri arasında karşılaştırma ve zıtlıklar çizebilirdi. Bazen bu karşılaştırmalar ve zıtlıklar çok kısıtlıyken, diğer zamanlarda daha kapsamlıydı, ancak her bölümde Musa bir şekilde İbrahim'in yaşamı ile orijinal dinleyicisinin yaşamları arasındaki bu tür bağlantılara dikkat çekti.

Bağlantıların ve orijinal anlamın temel fikrini gördüğümüze göre, ikinci meselemize dönelim, İbrahim'in yaşamı ve kendi orijinal İsraili dinleyicileri arasında Musa'nın oluşturmuş olduğu bağlantıların tipleri.

TIPLER

Okuyucularına benzerlik hissettirmeyi amaçlayan herhangi bir hikaye için, okuyucularının anlayabileceği bir Dünya portresini oluşturmak önemlidir. Eğer hikaye Dünyası, gerçek Dünyadan tamamen farklı olursa, eğer okuyucular karakterlerle ve temalarla kendilerini bağdaştıramazsa, hikaye okuyucuyla iletişim kurmayacaktır. Ya da bu derse yönelik konuşmak gerekirse, eğer İbrahim'in "O Dünyası" Musa'nın ve İsraililer'in "Onların Dünyası" odan tamamen farklı olsaydı, İbrahim ile ilgili hikayeler İsraililer için anlamlı ya da uygun olamazlardı. Bu yüzden Musa, İbrahim ve Vaat edilen topraklara ilerlemekte olan İsraililer arasında bağlantılar oluşturmak için çok çalıştı.

Bu derste önümüze çıkan soru, Musa'nın bu bağlantıları nasıl açıklığa kavuşturduğudur. İbrahim ile ilgili olan hikayelerini okuyucularının Dünyasına bağlamak için nasıl şekillendirdi? Bu seride ilerledikçe, Musa'nın anlattıklarını İsraililerin deneyimlerine üç ana yoldan bağladığını göreceğiz. Öncelikle, hikayelerini İsraililere deneyimledikleri şeylerin tarihsel arkaplanlarını öğretmek için yazmıştır. İkinci olarak, öykülemeleri İsraililere takip etmeleri ya da uzak durmaları gereken modelleri ya da örnekleri versin diye yazmıştır. Ve üçüncü olarak, Ata'nın deneyimlerinin çoğunun İsrailoğullarının deneyimlerini önceden gösterdiğini veya süslediğini göstermek için yazdı. Gelecek derslerde bu gibi bağlantılara çok kez değineceğimiz için, Musa'nın İbrahim'in hayatının orijinal izleyicileriyle olan ilişkisini göstermek için kullandığı bu üç tekniği de tanıtmalıyız. Haydi önce İbrahim'in hayatının, Musa'nın günlerindeki İsraililere nasıl bir arkaplan sağladığına bakalım.

a)Arkaplan

Birçok yönden, bu bağlantı öbür bağlantılar arasında en kolay tanımlanabilecek olandır. Hayatın her kesiminden insanların, deneyimledikleri şeylerin tarihsel geçmişlerini açıklamak amacıyla birbirlerine hikayeler anlatmaları oldukça yaygındır. Aileler bunu ge-

nelde çocuklarına yaparlar, öğretmenler öğretilerini bu şekilde gösterirler, pastörler ve hatta politik liderler de aynısını yaparlar. Genellikle, hikayeleri dinleyicilerimize, tarihsel arkaplan sağlayan noktalara dikkat çekerek bağlıyoruz.

Şimdi İbrahim'in yaşamıyla ilgili olarak, bu bağlantıyı şu şekilde açıklayabiliriz: Musa, İsrail'in deneyimlerinin tarihsel olarak İbrahim'in yaşamındaki olaylara dayandığına işaret ettiğinde tarihsel arkaplan bağlantısını buluyoruz. Örneğin, Musa'nın Kenan ülkesini İsrail'in anavatanı olarak görmenin tarihsel arkaplanını açıklama yolunu ele alalım. Göç sırasında İsraililerin birçok kez neden Kenan Diyarı'na kadar gitmek zorunda kaldıklarını merak ettiklerini hatırlayacaksınız. Musa neden o diyara girmeden durmalarına izin vermesin?

Birçok durumda, Musa bu meseleye İbrahim'in hayatının tarihsel altyapısındaki belirli detayları sağlayarak değinmiştir. Kısacası, Tanrı'nın İbrahim'e Kenan'da bir vatan verdiği, böylece İsraililerin neden kendilerinin de Kenan'da bir vatanları olduğu konusunda ısrar ettiklerini görebileceklerini gösterdi. Örneğin, Yaratılış 15:18'de Tanrı'nın İbrahim'e söylediği şu sözleri okuyoruz:

“O gün RAB Avram'la antlaşma yaparak ona şöyle dedi: “Mısır Irmağı'ndan büyük Fırat Irmağı'na kadar uzanan bu toprakları –Ken, Keniz, Kadmon, Hitit, Periz, Refa, Amor, Kenan, Girgaş ve Yevus topraklarını– senin soyuna vereceğim.” (Yaratılış 15:18)

Bu parça, Musa'nın İsrail'in Kenan'a sahip olduğu konusundaki ısrarının kökenini veya tarihsel arka planını oluşturuyor. Tanrı bu toprağı İsrail'in büyük babasına vermişti ve torunları olarak onlara vermişti, bu nedenle başka bir ülkeye yerleşmek işe yaramazdı.

İbrahim'in yaşamına dair daha fazla ayrıntı keşfederken, Musa'nın sık sık bu tür tarihsel geçmiş olaylara işaret ettiğini göreceğiz. Musa'nın zamanında İbrahim'in hayatını İsrail deneyimlerine bağlamasının ikinci ana sebebi, onlara modeller sağlama amacıdır. Bu hikayelerde modellemenin nasıl çalıştığını görelim.

b)Modeller

Musa, orijinal dinleyicilerinin hikayelerden yalnızca İbrahim'in arkaplan bilgilerini almalarını istemiyordu; Ata'nın hayatındaki birçok olayı açıklamalı olarak verdi ki İsraililer kendi hayatları ve İbrahim'in hayatındaki benzer olayları görebilsinler. Bu benzerlikler Musa'nın dinleyicileri için ahlaki sorunları gündeme getirmiştir. Musa bu benzerliklerin, İsraililerin takip edebileceği ya da karşı çıkabileceği örnekleri ortaya çıkardığına parmak basmıştır.

Model ya da örnek sağlamak için hikaye anlatmak, hikayeleri dinleyicilerimizle bağlamanın en yaygın yoludur. Bu her zaman gerçekleşir. İş yerinde birini onu ya da bunu yapmaması için uyardığımızda genellikle, bu hatayı en son yapanın başına gelenleri anlatırız. Eğer ki çocuklarımıza okulda çok fazla çalışmalarını gerektiğini anlatıyorsak, çoğunlukla

kendimizi destekleyecek, okulda çok çalıştığı için büyük başarılar elde eden insanların örneklerini içeren hikayeleri kullanırız.

Musa da genellikle aynısını, İbrahim'in hikayelerini kendi dinleyicilerine bağlamak için yapmıştır. İbrahim'in hikayelerini, o hikayedeki karakterler İsraililerin takip edecekleri ya da karşı çıkabilecekleri modelleri oluştursun diye sunmuştur. Mesela şunu değerlendirelim; Musa, İsrailoğulları'nı Kenan Ülkesini işgal eden Kenanlıların tehdidine karşı nasıl cesur olmaya teşvik etti? Çölde Sayım ve Yasa'nın Tekrarı kitabından bildiğimiz gibi, Musa'yı takip eden İsraililer Kenan'a girmeyi, güçlü Kenanlılar o topraklarda olduğu için reddetmişlerdi. Kalpleri korku doluydu çünkü Kenanlılar yenilmez bir düşman gibi görünüyordular. Yasa'nın Tekrarı 1:26-28'de, Musa'nın İsrail kabilelerine olan şu sözlerini okuyoruz:

“Ne var ki, siz oraya gitmek istemediniz. Tanrınız RAB'bin buyruğuna karşı geldiniz. Çadırlarınızda söylenerek, ‘RAB bizden nefret ediyor’ dediniz, ‘Bizi Amorlular'ın eline verip yok etmek için Mısır'dan çıkardı.’” (Yasa'nın Tekrarı 1:26-27)

Musa'nın Kenanlılar korkusuna değindiği noktalardan bir tanesi, okuyucularına İbrahim'in de kendi günlerinde Kenanlılarla yüzleştiği örneğini sağlamak içindi. Örneğin, İbrahim'in hayatındaki Kenanlıların ilk referansını Yaratılış 12:6'da görüyoruz:

“Avram ülke boyunca Şekem'deki More meşesine kadar ilerledi. O günlerde orada Kenanlılar yaşıyordu.” (Yaratılış 12:6)

Ve benzer şekilde, Yaratılış 13:7'de şu sözleri okuyoruz:

“Avram'ın çobanlarıyla Lut'un çobanları arasında kavga çıktı. –O günlerde Kenanlılar'la Perizliler de orada yaşıyorlardı.–” (Yaratılış 13:7)

Musa neden Kenanlılar'a Vaatler Diyarı'ndaki varlığından iki bitişik bölümde iki kez bahsetti? Amaçlarından bir tanesi, İsrail'e İbrahim'in durumunun onlarla aynı olduğunu göstermektir. İbrahim'in günlerinde Kenanlılar Vaat Edilen Topraklardaydılar, aynı Musa'nın günlerindeki İsraililer gibi. Yinede İbrahim, Tanrı'nın vaatlerine güvendi ve cesurca Kenanlılarla dolu olan topraklara ilerledi. Bu yolla Musa, okuyucularını İbrahim'in Tanrı'nın sözüne güvenerek cesaretle Kenanlıların olduğu topraklara ilerlemesiyle yüreklendirdi. Bu şekilde İbrahim, İsraililerin takip edeceği bir örnek olmuş oldu.

İbrahim'in hayatı üzerinden ilerlerken, bizlere pozitif ya da negatif örnekler verecek birçok parçayla karşılaşacağız.

c) Önceden Tanıtılmış

Pek çok bakımdan, tarihsel arka planların bağlantısı, amacını gerçekleştirmek için hikaye ile dinleyici arasında çok az benzerlik gerektirir; Örnekler veya modeller, örneğin alakalı olması için hikaye ile dinleyicileri arasında daha fazla benzerlik gerektirir. Ancak önceden tanıtılma ancak pek çok benzerlik olduğunda gerçekleşir, öyle ki İbrahim'in "o dünyası" neredeyse tam olarak İsrail'in "onların dünyasına" benziyor. Şimdi bu tür kapsamlı bir bağlantı, İbrahim'in hayatının öykülerinde nadiren ortaya çıkıyor, ancak zaman zaman Musa, İbrahim'in günlerini kendi günündeki olaylara çok benzeterek anlatıyor.

Hepimiz "Tarih tekerrürden ibarettir" atasözüne aşinayızdır. Tabiki hiçbir tarihsel olayın tıpatıp birbiriyle aynı olmadığını biliyoruz. Ancak olaylar bazen o kadar benzerdir ki, ikinci olay ilkinin tekrarı gibi görünür. Kutsal Kitap yazarları geçmişten olayların kendi dinleyici kitlelerinde tekrarlandığını gördüklerinde, genellikle bu bağlantıları açık kılmaya çalışırlar. Bu edebi tekniğe "Önceden Tanıtma" deniliyor.

Önceden tanıtmaya bir örnek, İbrahim'in Tanrı'yla antlaşma yaptığı en bilindik bölümde, Yaratılış 15:1-21'de karşımıza çıkıyor Tanrı İbrahim'e, soyundan gelenlerin bir gün Kenan ülkesine sahip olacaklarını, onu bir antlaşma ayinine hazırlamaya çağırarak güvence verdi. İbrahim, bazı hayvanları ikiye bölerek ve yırtık et parçalarını yolun her iki tarafına yerleştirerek hazırlandı. Ata uykuya daldıktan sonra, onların günlerindeki orijinal izleyicilerin yaşadığı bir deneyime çok benzeyen bir vizyon gördü. Yaratılış 15: 17'de şu kelimeleri okuyoruz:

"Güneş batıp karanlık çökünce, dumanlı bir mangalla alevli bir meşale göründü ve kesilen hayvan parçalarının arasından geçti." (Yaratılış 15:17)

Bu parçaya daha geniş açıdan baktığımızda, dumanlı mangal ve alevli meşalenin, İbrahim'in torunlarına Vaat edilen toprakları vereceğinin güvencesi için hayvanların parçalanmış etleri arasında gezinen Tanrı'yı temsil ettiğini öğreniyoruz.

Şimdi buradaki resmi algılayalım. Yaratılış 15:17'de Tanrı, İbrahim'in torunlarına vaat edilen ülkeyi vereceğine dair güvence vermek için İbrahim'in önünden dumanlı ateş gibi geçti. Modern okuyucular olarak, Tanrı'nın İbrahim'i duman ve ateş gibi görünerek temin etmesi garip gelebilir. Ancak Musa'nın, İbrahim'in kendisini Vaat Edilen Topraklar'a doğru takip eden İsrailoğulları için yaşamı hakkında yazdığını hatırladığımızda, bu detayı dahil etmesi hiç de şaşırtıcı değildir. İsrailoğullarının seyahatleri boyunca Tanrı, dumanlı mangal ve alevli meşaleye benzeyen bir şekilde İsrail'in önüne çıkmıştı. Onları Vaat Edilen Topraklara götüren görkemli bulutta, Tanrı onlara da duman ve ateş gibi göründü.

Yani, bu şekilde Tanrı'nın İbrahim'e görünmesi, Musa'nın günlerinde İsraililer'e görünen Tanrı'yı önceden tanıtmış oldu. Ve İbrahim, Tanrı bu mânâda önden gittiği için toprakları ele geçireceğine dair güvence kazandığında, bu hikayeyi dinleyen İsraililer de kendi günlerinde o toprakları ele geçireceğinin güvencesini kazanmalıdır.

Başka ve hatta daha geniş bir önceden tanıtılma, İbrahim'in Mısır'dan kurtarılış bölümünde, Yaratılış 12:10-20'de bulunuyor. Bu parça İsrail'in Mısır'a olan bakış açısını yönlendirmek için yazılmıştır. Bu durumda Musa, bütün bölümü onun liderliği altındaki İsraililer'in deneyimlerini çok yakın bir paralelden takip edebilsin diye düzenlemiştir. Yaratılış 12:10-20'de, İbrahim, Kenan Ülkesindeki bir kıtlık nedeniyle Mısır'da kalmaya başladı, Mısır'da, Firavun Sara'yı haremine aldığı anda gecikti. Ancak Tanrı, -Firavun'un evine hastalıklar göndererek İbrahim'i kurtardı. Firavun daha sonrasında İbrahim'i Mısır'dan uzaklaştırdı ve İbrahim Mısır'ı büyük bir servetle terk etti.

İbrahim hakkındaki bu hikaye, açıkça İsrail ulusu neslinin daha sonradan yaşayacaklarını önceden tanıyabilmeleri için yazılmıştır. Aynı İbrahim gibi, Kenan şehrindeki kıtlıktan dolayı geçici olarak Mısırda kalmak zorunda kaldılar, orada bir Firavun tarafından tutuldular, Firavun'un evine Tanrı tarafından gönderilmiş olan hastalıkla teslim edildiler, Firavun İsraililer'in salınmasını emretti ve İsrail, Mısırlıların zenginliklerini yağmalayarak Mısır'dan ayrıldı. Musa, amacına yönelik olarak kendi bakış açısını şekillendirdi ki bu anlattıkları kendi dinleyicilerinin deneyimlerine önceden tanıtılmış olsun. Bu tarz geniş önceden tanıtımlar, İbrahim'in hikayeleri için enderdir ancak bu tarz bağlantılar, İbrahim'in hikayelerinde sağda solda bulunuyorlar.

İbrahim'in hayat akışını izlerken, değişik şekillerde ve değişik zamanlarda oluşan üç bağlantıyı göreceğiz. Musa, İbrahim'in hayatı olan "O hayat"ı, kendi dinleyicilerinin hayatı olan "Onların hayatı"na, deneyimlerinin tarihsel arkaplanını vererek, takip etmeleri ya da reddetmeleri gereken modeller sunarak, ve İbrahim'in hayatının onların bugünkü deneyimlerini önceden tanıttığını belirterek bağlamıştır.

Musa'nın oluşturduğu birkaç bağlantıyı gördüğümüze göre, İbrahim'in hayatının her bir büyük adımının, İsrail'in orijinal dinleyicilerle bağlandığını özetlemek bizlere yardımcı olacaktır.

Özetleme

İbrahim'in hayatının beş simetrik adıma ayrıldığını hatırlayacaksınız. Her bir bölümde Musa, İbrahim'in hayatını kendi orijinal dinleyicilerine bağlamanın bir yolunu bulmuştur.

İlk olarak Musa, İbrahim'in arkaplanından ve erken deneyimlerinden, Mısır'dan çıkış yolunda onu takip eden dinleyicilerinin arkaplanına ve erken deneyimlerine bağlayacak şekilde bahsetmiştir. İbrahim de İsraililer de aynı familyanın soyundan geliyorlar. Ve her

ikisi de, Tanrı tarafından Kenan şehirlerinde ikamet etmek için çağırılıyorlar. Bu şekilde Musa, tarihsel arkaplanları veriyor, İbrahim'i bir model olarak biçimlendiriyor, ve hatta İbrahim'in hayatında olan bazı olayları İsrail'in deneyimlerine bağlıyor ve hatta İbrahim'in hayatının, orijinal izleyicilerin deneyimlerini önceden tanıtmalarının yollarını gösteriyor.

İkinci olarak Musa ayrıca, İbrahim'in başkalarıyla olan ilk etkileşimlerini, kendi dinleyicileriyle bağlantılı şekillerde anlatıyor. İbrahim'in Mısırlılarla nasıl etkileşime girdiğinden bahsediyor, çünkü İsrail de Mısırlılarla kendi günlerinde etkileşime giriyorlar. İbrahim ve Lut hakkında konuşuyor çünkü İsrail Lut'un torunları, Moablular ve Ammonlular ile etkileşime giriyorlar. Doğudan gelen krallar ve Sodom'un Kenanlı kralı hakkında yazıyor çünkü İsrail'in yabancı krallar ve Kenan şehirleriyle benzer deneyimleri var oluyor.

Üçüncü olarak Musa, Tanrı'nın İbrahim'le olan antlaşmasını yazdı çünkü, İsrail de Tanrı ile bir antlaşma içerisine girmişti. İbrahim'in Tanrı ile olan antlaşması, birçok farklı şekilde Tanrı'nın İsrail ile yapmış olduğu antlaşmayı önceden tanıtmıştır.

Dördüncü olarak Musa, İbrahim'in insanlarla sonradan gelişen etkileşimlerini yazmıştı. Sodom ve Gomora'deki insanları, Lot'u, Filistinli Ablimek'i yazmıştı çünkü, İsrail'de kendi günlerinde benzer kişilerle karşılaşmıştı: Kenan şehirleri, Moab ve Ammonlular ve Filistinliler.

Ve beşinci olarak, Musa İbrahim'in devam soyu ve ölümü hakkında, İsraili okuyucularına bağlanacak şekilde yazmıştı. İbrahim'in özel oğlu İshak'a onun mirasçısı olarak odaklanmıştı çünkü onun İsraili dinleyicilerinin soyu İshak'tan gelmektedir. Saranın gömüldüğü yerin üzerinde durmuştu. O ünlü topraklar, Tanrı'nın İsrail'e vaat ettiği topraklardır. İbrahim'in öbür oğullarına, İbrahim'in mirasçısı olmadıklarına, özellikle İsmail'e dikkat çekmişti çünkü, İsraililer kendi günlerinde İsmail soyundan gelenlerle uğraşmaktaydılar.

Dolayısıyla, Musa'nın İbrahim hakkında yazdığı gibi, hikayeleri ve İsraili dinleyicilerin deneyimleri arasında birçok farklı bağlantı kurduğunu görüyoruz. Ve bunu, Vaat Edilen Topraklar'a doğru takip eden İsraililer'e önemli bir rehberlik sağlamak için yapmıştır.

Musa'nın kurmuş olduğu bağlantıları gördüğümüze göre, orijinal anlamla ilgili sormamız gereken başka bir önemli soru var. Bu bağlantıların orijinal dinleyiciler için sonuçları nelerdir? İbrahim'in hayatının hikayelerinden neler öğrenmişlerdi?

SONUÇLAR

İnsanlar, Yaratılış'ta İbrahim'in yaşamı kadar karmaşık bir tarih yazmak için zaman ayırdıklarında, her türlü motivasyona ve hedefe sahip olduklarına dair şüphe duyulmamalıdır. Hikayelerinin izleyicileri üzerinde birden çok etkiye sahip olmasını istemektedirler. Aslında, Musa, İbrahim'in hayatını yazdığına, niyetleri o kadar çeşitliydi ki, hepsini birkaç cümleyle ifade etmek bir yana, tamamen deşifre etmek imkansızdır. Ancak aynı zamanda,

Musa'nın ilk dinleyicilerinin, İbrahim hakkındaki öykülerinden çıkaracağını umduğu başlıca imaları özetlemek mümkündür.

İbrahim'in hayatının orijinal sonuçlarını üç adımda inceleyeceğiz. İlk adımda, Orijinal dinleyiciler üzerinde bırakılmak istenen temel etkiye bakacağız. İkinci adımda, bu hikayelerin etkilerinin İbrahim'in hayatının dört büyük temasını nasıl açığa çıkardığını göreceğiz. Ve üçüncü adımda, Musa'nın İbrahim hakkındaki hikayelerinin her bir beş adımında bu orijinal sonuçları özetleyeceğiz. Haydi önce, bu hikayelerin oluşturmak istedikleri temel etkilere bir bakalım.

Temel Etki

Çok genel bir ifadeyle, İbrahim'in hikayesinin amacını şu şekilde özetlemek bizlere yardımcı olur: Musa, İsrail'e Mısır'ı neden ve nasıl bırakacaklarını öğretmek ve Vaat Edilen Topraklar'ın fethine devam etmek için İbrahim hakkında yazdı. Başka bir deyişle, yaşamlarının tarihsel geçmişini İbrahim'de görerek, İbrahim'in öykülerinde takip edip reddedecek modeller veya örnekler bularak ve İbrahim'in yaşamının, onların yaşamlarını önceden nasıl tanıttığını anlayarak, Musa'yı takip eden israililer, Tanrı'nın kendileri için planladığı amacının peşinden gitmenin yollarını görebiliyorlardı.

Kutsal Yazılar'ın tanıklığına ve hatta İsa'nın kendisine dayanarak, Yaratılış kitabının Musa'nın günlerinden geldiğinden emin olsak da, Musa'nın bugün elimizde olduğu şekilde bütün hikayeleri tamamlamış olduğundan emin olamayacağımızı bir yere not etmeliyiz. Durum ne olursa olsun, rahatlıkla söyleyebiliriz ki Musa'nın İbrahim'in tarihini yazarkenki ana endişesi her iki nesil için de çok benzer olurdu. Musa, İbrahim hakkında, İsraililer kalplerini Mısır'dan uzaklaştırsın ve Vaat Edilen Topraklar'a sahip olsun diye yazdı.

Orijinal dinleyici için bu genel çıkarım fazla vurgulanamaz. Musa, kendisini takip eden İsrail ulusunu, asla Mısır'a geri dönmemeye ve Kenan'ın fethinde başarılı olmaya teşvik etmek için yazdı ve bu geniş anlam, İbrahim'in yaşamının modern uygulamasında bize rehberlik ediyor. Hıristiyanlar olarak bizler, Musa'nın zamanında İsrail'in başlattığı yolculuğu tamamlayan bir yolculuktayız. Yeni göklere ve yeni Dünya'ya doğru ilerliyoruz. Bu nedenle, İbrahim'in hikayelerini hayatlarımıza düzgün bir şekilde uygulayabilmemiz için, orijinal dinleyicilere, Kenan'a doğru ilerlemeye devam etmeleri için talimat verdikleri yollara dikkat etmeliyiz.

Bu odağı azıcık da olsa açmak için, Musa'nın amaçlarına, Yaratılış'ın bu bölümünde daha önceden zaten tanımlamış olduğumuz dört büyük temaya dönerek biraz daha detaylı bakmalıyız.

Temel Tema

Bu dersin başlarında, Yaratılış 12: 1-3'ün Atalar Tarihi'nin bu kısma tutarlılık sağlayan en az dört tema sunduğunu önerdiğimizizi hatırlayacaksınız. Bu dört tema, Musa'nın

hikayelerini tasarladığı merkezi etkiyi ifade ediyor. İlk olarak, İbrahim'e yöneltilen ilahi lütufa odaklanıyor; ikincisi, İbrahim'in sadakatine odaklanıyor; Üçüncüsü, İbrahim'e olan kutsamaya ilgileniyordu; ve dördüncüsü, İbrahim aracılığıyla kutsamaya odaklanıyordu. Musa'nın İbrahim hakkında yazma konusundaki asıl amacını bu dört motif açısından düşünmek bizlere yardımcı olacaktır.

a) İlahi Lütuf

İlk olarak Musa, Tanrı'nın İbrahim'e merhamet gösterdiği yollar hakkında yazdı. Geniş anlamda, Tanrı'nın İbrahim'e hem Tanrı'yla ilişkisinin ilk yıllarında hem de tüm hayatı boyunca günlük olarak çok lütuf gösterdiğini zaten görmüştük. İlahi lütuf motifi, Musa'nın zamanında İsraililer'e Tanrı'nın onlara da büyük merhamet gösterdiğini hatırlatmak için tasarlandı. Tanrı onları Mısır'dan Sina'ya getirdiğinde onlara erken lütufu göstermişti. Ve her geçen gün, onları Kenan'ın gelecekteki fethi için hazırlarken bile onlara merhamet göstermeye devam etti.

Çıkış 19:4'teki Tanrı'nın Sina dağında seslenişinde kendi lütufu ile ilgili söylemiş olduğu çok bilindik olan şu sözlere bakalım:

“Mısırlılar'a ne yaptığımı, sizi nasıl kartal kanatları üzerinde taşıyarak yanıma getirdiğimi gördünüz.” (Çıkış 19:4)

Üzücüdür ki, Musa'nın yönlendirdiği İsraililer, Tanrı'dan ne kadar çok merhamet aldıklarını unutmuşlardı. Erkenden, Tanrı'nın ve Musa'nın onları Mısır'ın rahatından çıkararak kandırdıkları hakkında şikayet etmeye başlamışlardı. Çöldeki yemek ve su hakkında şikayet ediyorlardı. Vaat Edilmiş Topraklar için onları fethetmeye çağırdığında Tanrı'nın onlardan çok şey istediğini düşündüler. Bu nedenle Musa, Tanrı'nın İbrahim'e merhamet gösterme şekillerini, Tanrı'nın onları kutsadığını, Tanrı'nın onlara defalarca gösterdiği merhametleri hatırlatmak için İsraili dinleyicilerine sık sık vurguladı.

b) İbrahim'in Sadakati

İkinci sırada, Tanrı'nın İbrahim'i emirlerine itaat etmek için birçok yönden sorumlu tuttuğuna dikkat çekerek Musa'nın, İbrahim'in sadakatini vurguladığını gördük. Musa, Tanrı'nın kendi emirlerine sadık kalınmasını beklediğini defalarca vurguladı çünkü bu odak, onu takip eden İsrailoğulları için de geçerliydi. Sadakat gerekliliğine odaklanan bu odak, Musa gününde İsrail ile de konuştu. Tanrı'nın, Çıkış 19: 4-5'te Sina Dağı'nda İsrail'e nasıl hitap etmeye devam ettiğini dinleyin:

“Mısırlular'a ne yaptığımı, sizi nasıl kartal kanatları üzerinde taşıyarak yanıma getirdiğimi gördünüz. Şimdi sözümü dikkatle dinler, antlaşmama uyarsanız, bütün uluslar içinde öz halkım olursunuz. Çünkü yeryüzünün tümü benimdir.” (Çıkış 19:4-5)

Burada öz halk olma koşulunun İsrail için sadakati zorunlu tuttuğunu fark edelim. Tanrı ulusa fazlaca merhamet göstermesine rağmen, her nesilden olan her bir kişinin durumu, Tanrı'nın emirlerine nasıl tepki verildiğine bağlıdır.

Şimdi, gördüğümüz gibi, İbrahim'e verilen başlıca sorumluluk Kenan diyarına gitmesiydi. Musa bu sorumluluğu vurguladı çünkü kendisini takip eden İsrail'in Kenan ülkesi yolunda kalmasını istiyordu. Ve elbette, Musa İbrahim'in diğer sorumluluklarından bahsederken, bunu kendi zamanının İsraililerinin başka birçok sorumluluklarını daha öğretmek için yaptı. İbrahim'in sadakatının gerekliliği, Musa'nın orijinal dinleyicilerinin sadakat sahibi ve Tanrı'nın emirlerine sadık olması gerektiği gerçeğini açıkça ifade ediyordu.

c) İbrahim'e Kutsamalar

Üçüncü olarak, Tanrı'nın İbrahim'e vaat ettiği kutsama temasının da önemini gördük. Musa, İbrahim hakkındaki öykülerinde, büyük bir ulusun vaat edilen nimetleri, refah ve İbrahim ve soyundan gelenler için harika bir isim üzerinde durdu. Ve birçok durumda, İbrahim'in kendi yaşamı boyunca bu nimetlerden bazı ön tatları deneyimlediğini bile görüyoruz. Ve diğer birçok durumda, İbrahim'in hikayeleri bu kutsamaların gelecek nesiller içinde gelecekteki yerine getirilmesine odaklandı. Musa, bu yollardan İbrahim'in kutsamalarına odaklandı çünkü bu vaatler aynı zamanda Musa'nın önderlik ettiği İsrail halkı olan İbrahim'in torunları içindi. İsrail halkına da büyük nimetler vaat edildi. Onlar da büyük bir ulus olacak, benzeri görülmemiş bir refahı deneyimleyecek ve Vaat Edilen Topraklar'a girdiklerinde onlara şanlı bir isim verilecekti.

Aslında, İbrahim gibi İsrail de, Yaratılış kitabı yazıldığı zamanlarda bu kutsamaların pek çoğunun önceden tadına varmıştı. Bu vaatlerin bazılarının yerine getirildiğini kendi hayatlarında görmeye başlamışlardı. Yine de, vaatler diyarına girdikten sonra gelecek olan birçok gelecek nimet vardı. Tanrı, Mısır'dan Çıkış 19: 6'da İsrail'in Sina'da gelecekteki bu nimetlerinden şu şekilde bahsetmiştir:

“Siz benim için kâhinler krallığı, kutsal ulus olacaksınız. İsraililer'e böyle söyleyeceksin.” (Çıkış 19:6)

Musa, Tanrı'nın İbrahim'e vaat ettiği nimetlerden, kendi günlerindeki İsrail'in umutlarını yüksek tutmak için bahsetmiştir. Tanrı'nın Ata'ya olan vaatlerini okudukça, Tanrı'nın onlar için sakladığı kutsamaları da açıkça görebiliyorlardı. Musa'nın İsrail'i Vaat Edilen

Topraklar'a gidiş yolunda ilhamlandırdığı gibi, onun İbrahim hakkındaki hikayeleri de, Tanrı'nın İsrail'i krallığını yaymak için nasıl kullanacağına dair vizyonu ve dolayısıyla tüm Dünya'ya kutsamalarını aşılama için tasarlanmıştı.

İbrahim'in hayatının dört büyük temasının, orijinal dinleyiciler için olan sonuçlarını gördüğümüze göre, İbrahim'in hikayelerinin orijinal dinleyiciler için olan etkilerini, Yarattılış'ta kayıt edildiği üzere Ata'nın hayatının her bir büyük adımına bakarak kısaca özetleyelim.

Beş Adım

İbrahim'in hayatının beş temel adıma ayrıldığını hatırlayacaksınız. İlk adım, 11:10-12:9'daki İbrahim'in arkaplanı ve erken deneyimleri; İkinci adım, 12:10-14:24'teki İbrahim'in başka insanların temsilcileriyle olan erken etkileşimleri; Üçüncü adım, 15:1-17:27'deki Tanrı'nın İbrahim ile yapmış olduğu antlaşma; Dördüncü adım, 18:1-21:34'deki İbrahim'in başka insanların temsilcileriyle olan sonraki etkileşimleri; Ve beşinci adım da, 22:1-25:18'deki İbrahim'in nesli ve ölümü.

Her bir büyük adım kendi içerisinde küçük segmentlere ya da bölümlere ayrılıyor. Bu adımların içeriğini ve bu bölümlerin Musa'nın yazdığı orijinal dinleyiciler için sahip olduğu bazı temel sonuçları kısaca özetleyeceğiz.

a) Arkaplan ve Erken Deneyimler

İbrahim'in hayatının ilk adımı, onun arkaplanı ve erken deneyimleri, İbrahim'in ailesinin çeşitli özelliklerini ve Tanrı'nın İbrahim'i hizmetine ilk çağırdığı zamanı anlatıyor. Genel anlamda Musa, bu ilk adımı, orijinal İsraili dinleyicilerine kendi aile geçmişlerini ve İbrahim'in hayatındaki bu olaylardan, Tanrı'dan çağrılarını nasıl öğrenebileceklerini göstermek için tasarlamıştır.

Bu ilk adım, üç segmente ya da bölüme ayrılıyor. İbrahim'in hayatı 11:10-26'da İbrahim'in ilahi olarak tercih edilen soyunun soy kütüğü ile başlıyor. Bu ayetler, İbrahim'in, Tanrı'nın özel seçilmiş insanları olarak Tanrı'nın önünde ayrıcalıklı bir konuma sahip bir aile olan Şem ailesinde zirve bir karakter olduğunu ortaya koymaktadır. Bu soy ağacı, Musa'nın orijinal İsraili dinleyicilerine, İbrahim'in aile soyu olarak, aynı ayrıcalıklı statüyü paylaştıklarını hatırlatmalıydı. Onlar Tanrı'nın özel seçilmiş insanlarıydı.

İbrahim'in arkaplan ve erken deneyimler adımının ikinci bölümü, 11:27-32'de bulunan bir başka soy kütüğüdür. Özetle, bu parça Terah'ı Kenan ülkesine gitmeye çalışan ancak başarısız olan bir putperest olarak tasvir ediyor. Musa'nın orijinal dinleyici kitlesi, İbrahim'in koşulları ile kendi koşulları arasındaki benzerliği kolayca görebilirdi. Ebeveynleri putperestliğe karışmıştı ve Kenan diyarına ulaşamadılar. Bu nedenle, İbrahim'in babasının başarısızlıklarını tekrarlamaktan kaçınması gerektiği gibi, Musa'yı takip eden İsrailoğulları

da, ilk göçün Kenan'a ulaşamayan putperestleri olan babalarının ve annelerinin başarısızlıklarını tekrarlamaktan kaçınmak zorunda kaldılar.

İbrahim'in arkaplanı ve erken deneyimleri daha sonrasında 12:1-9'da İbrahim'in Kenan'a göçüne doğru ilerliyor. Tanrı İbrahim'i Kenan topraklarına çağırıyor ve İbrahim, Tanrı'nın çağrısına bütün zorluklara rağmen itaat ediyor. Neredeyse aynı şekilde Tanrı, Musa'nın orijinal İsraili dinleyicilerini de Kenan topraklarına çağırdı ve onlar da bütün zorluklara rağmen bu çağrıya itaat etmekle yükümlüydüler. Böylelikle, İbrahim'in Kenan'a göç hikayesi, İsraililer'in Musa'nın zamanında İbrahim'in ayak izlerini takip ederek Kenan ülkesine yaptığı gibi göç edeceği şeklindeki orijinal imaya sahipti.

Bu üç segmentle Musa, İbrahim'in hayatını tanıtmış ve orijinal dinleyicilerinin kendi hayatlarında Tanrı'ya hizmet yolunda karşılaşacakları zorluklara özel bir rehber olmasını sağlamaya çalışmıştır.

b)Başka İnsanlarla Erken Etkileşimler

Yaratılış anlatımındaki İbrahim'in hayatının ikinci büyük adımı, Ata'nın diğer insanlarla daha önceki etkileşimlerine odaklanır. Bu bölümler, orijinal İsraili okuyucuların başkalarıyla etkileşim hallerine rehberlik etmesi için Ata'nın çeşitli şekillerde insanlarla etkileşimlerini anlatıyor.

İlk bölümde, Yaratılış 12:10-20'de Musa, İbrahim'in Mısır'dan kurtarılışını anlatıyor. Ata'nın Mısır'da kıtlık sebebiyle geçici bir süre kaldığını, ancak Tanrı'nın Firavun evine hastalık yollayarak Mısır'a bağlılıktan İbrahim'i kurtardığını hatırlayacaksınız. Tanrı'nın büyük kurtarıcı sebebiyle İbrahim, büyük zenginliklerle Mısır'ı terk etmiş ve bir daha asla geri dönmemiştir. İbrahim açıkça, Mısır'ın onun evi olmadığını öğrenmiştir.

Musa'nın orijinal İsraili okuyucuları kendi deneyimlerinin İbrahim'in hikayesinin birçok yönünü yansıttığını görebiliyorlardı. Kıtlık nedeniyle Mısır'a gitmişlerdi, Tanrı Mısırlılara hastalıklar yolladığında da kurtarılmış ve Mısırlılardan birçok zenginlikle Mısır'ı terk etmişlerdi. Maalesef İsrailoğulları seyahatlerinde zorluklarla karşılaştıklarında, birçoğu Mısır'daki hayatı idealleştirmeye başlamış ve geri dönmek istemiştir. Bu bölüm, orijinal dinleyicilere Mısır'ın onların evi olmadığını açıkça göstermeliydi. Tanrı'nın onları nezaketle nasıl kurtardığını hatırlayacak ve Mısır'ı ve Mısırlıları çok geride bırakacaklardı.

İbrahim'in başkalarıyla daha önceki etkileşimlerinin ikinci bölümü, 13: 1-18'de Lut ile olan çatışmasının öyküsüdür. Bu, İbrahim'in adamları ile Lut'un adamları arasındaki, iki grup koyunlarının doğal kaynakları konusunda tartıştıklarında bilinen mücadelenin öyküsüdür. Bu mücadelede İbrahim, Lut'a şefkatle davrandı ve Lut'un seçtiği topraklarda barış içinde yaşamasına izin verdi. Yaratılış'ın orijinal okuyucuları, bu hikayenin onlar için ne anlama geldiğini anlamakta biraz güçlük çekmişlerdir. Çıkış 2'ye göre, Vaat Edilen Topraklar'a doğru seyahat ederken Musa, İsraililer'e Lut'un torunlarına iyilikle davranmalarını, atalarının topraklarında barış içinde yaşamalarına izin vermelerini emretmiştir. Aslında, İb-

rahim'in Lut'a karşı nazik davranışı, İsraililer'e Moablılar'a kendi günlerinde nasıl davranacaklarını göstermiştir.

İbrahim'in diğerleriyle daha önceki etkileşimlerinin üçüncü bölümü, İbrahim'in 14:1-24'te Lut'u kurtarmasının hikayesidir. Bu karmaşık hikaye, İbrahim'in uzaktan gelen güçlü, zalim kralları nasıl mağlup ettiğini ve Lut'u bu zalim krallardan kurtararak ona nasıl daha fazla şefkat gösterdiğini anlatır. Bu hikaye, Musa'yı takip eden İsraililer'e oldukça açık bir şekilde konuşmuştur. İsraililer, Lut'un soyundan gelen Moablılar ve Ammanlılar'ın topraklarından geçerken, İsrail ordusu Amorit'in zalim kralı Şion'u ve Moablılara ve Ammanlılar'a aynı şekilde baskı uygulayan Bashan'ın Og'unu yenilgiye uğratmıştır. Moablılar'ı ve Ammanlılar'ı bu şekilde kurtararak İsrail, İbrahim'in onlar için oluşturduğu modeli takip etmiş oldular.

Öyleyse, İbrahim'in hayatının bu adımının her bölümünde, İbrahim, İsrail'in kendi zamanlarında izlemesi için bir model olarak sunulmuştur.

c)Tanrı ile Antlaşma

Şimdi, İbrahim'in hayatının üçüncü büyük adımına, 15:1-17:27'de anlatılan Tanrı'nın İbrahim ile yapmış olduğu antlaşmaya geldik. Genel anlamda bu adım, Ata'nın Tanrı ile yapmış olduğu antlaşmaya, İsrail'in Tanrı ile olan antlaşma ilişkisinin karakterini açığa çıkaracak şekillerde odaklanmıştır. Bu bölümler üç ana segmente ayrılmıştır.

İlk bölüm özellikle Tanrı'nın 15:1-21'de İbrahim'e verdiği antlaşma vaatlerine odaklanıyor. Bu bölüm, Tanrı'nın İbrahim'le antlaşmaya girdiği zamanın iyi bilinen bir anlatımını içeriyor. Tanrı, İbrahim'e soy ve toprak vermeyi vaat etmiştir. Özellikle, Tanrı İbrahim'in soyundan çok sayıda geleceğini ve yabancı bir ülkede kötü muameleye maruz kaldıktan sonra İbrahim'in soyundan gelenlerin vaat edilen ülkeye geri getirileceğini vaat etmiştir. Bu parça, İsraililer'e, Tanrı'nın Musa aracılığıyla İsrail ile benzer bir antlaşma yaptığını hatırlatmak için tasarlanmıştır. Ve bunun da ötesinde, onlara Tanrı'nın İbrahim'e verdiği vaatlerin yerine getirilmesini deneyimlediklerini göstermiştir. İsrailoğulları, İbrahim'in vaat edilen soyu idi ve Tanrı'nın atalarına vaat ettiği topraklara geri dönüyorlardı. Bu gerçeklerden şüphe etmek, Tanrı'nın İbrahim'e verdiği ve Musa ile tekrar teyit ettiği zarif antlaşma vaatlerinden şüphe etmek demektir.

Tanrı'nın İbrahim'le yaptığı antlaşmaya odaklanan ikinci bölüm, Ata'nın 16:1-16'daki Hacer ile olan başarısızlığıdır. Bu üzücü hikaye, İbrahim ve Sara'nın, Sara'nın Mısırlı bakıcısı Hacer aracılığıyla bir çocuk arayarak Tanrı'nın antlaşma vaatlerinden nasıl döndüklerini hatırlatır. İbrahim ve Sara, Tanrı'nın antlaşma vaatlerine güvenmeyi başaramadılar, ancak Tanrı, İsmail'i İbrahim'in gerçek soyu olarak kabul etmeyerek alternatif planlarını reddetti. Musa'nın orijinal dinleyici kitlesi defalarca Tanrı'nın antlaşmadaki vaatlerine sırtını döndü ve Mısır'ın rahatlığını istedi. Ve İbrahim'in hayatından alınan bu hikaye onlara, İbrahim'in planının reddedildiği gibi, Tanrı'nın planına alternatiflerinin de reddedileceğini öğretti.

Tanrı'nın İbrahim'le yaptığı antlaşmaya odaklanan üçüncü bölüm, İbrahim'in 17: 1-27'deki antlaşma şartının anlatımıdır. Bu parçada Tanrı, Ata'nın Tanrı'nın planını takip etmekteki başarısızlığı karşısında onunla yüzleşti. Rab ayrıca sünneti İbrahim ve oğullarına uygulanacak bir antlaşma işareti olarak tesis ederek, sözleşmeye bağlı sadakati yeniden dile getirdi. Bu işaretle Tanrı, İbrahim'e antlaşma ilişkisinin sadakat sorumluluğunu gerektirdiğini ve sadakatin büyük nimetler getireceğini hatırlattı. Musa, İbrahim'in sadık kalma ve İsraililerin antlaşma sadakatine olan ihtiyacını yeniden ortaya koyma konusundaki başarısızlıkları üzerine, zamanında İsrailoğullarıyla yüzleşmek için yaptığı antlaşmanın bu yönünü anlattı. Ancak İsrailoğulları antlaşmalarına sadık kaldıkça, Tanrı'nın büyük bereketlerini haklı olarak umabilirlerdi.

Böylece, İbrahim'in hayatının en önemli parçası olan Tanrı ile yaptığı antlaşma, Tanrı'nın İsrail'e verdiği muhteşem vaatlerin lütfuna dikkat çekti. Ama aynı zamanda dinleyicilerine, antlaşmalarıyla Tanrı'ya sadık bir şekilde hizmet etmek zorunda olduklarını zorla hatırlattı.

d) Başkalarıyla Sonraki Etkileşimler

Şimdi İbrahim'in hayatının dördüncü adımına geldik: 18:1-21:34'teki başkalarıyla olan sonraki etkileşimleri. Bu bölümlerde İbrahim, Sodom ve Gomora'da ikamet eden Kenanlılar'la, Lot'la, Abimelek'le ve İsmail'le etkileşime girmiştir. Genel anlamda İbrahim'in bu insanlarla olan etkileşimleri İsrail'e Kenanlılar'la, Moab ve Ammanlılar'la ve Filistin ve İsmail soyuyla kendi günlerinde nasıl etkileşime gireceklerini öğretmiştir.

Ata'nın hayatının bu parçasının ilk hikayesi, 18:1-19:38'deki Sodom ve Gomoredir. Bu çok bilindik öyküleme kötü Kenan şehirlerinin karşı karşıya olduğu ilahi yargıyı anlatır. İbrahim'in bu şehirlerde yaşayan doğruculara karşı duyduğu endişeyi ve şehirlerin yıkımı yanında Lot'un kurtarılışını anlatmaktadır. Bu olaylar doğrudan Musa'nın orijinal dinleyicilerin karşılaştığı durumlara konuşmaktadır. Bu olaylar, onların günlerinde yaşayan insanlara neler olduğunu anlamalarına yardımcı olmuştur: Tanrı'nın Kenanlılar'a karşı tehdidi, Kenan içerisindeki doğruculara karşı olan endişeleri (Eriha'da karşılaştıkları Rahab gibi), Kenan şehirlerine kesin olarak gelecek olan yıkım, Ve Lot'un soyuyla olan ilişkileri, Moablılar ve Ammanlılar.

İbrahim'in başkalarıyla olan etkileşimlerinin ikinci porsiyonu 20:1-18'de karşımıza çıkıyor. Bu hikayede İbrahim tekrardan, Filistinli Abimelek adını alan bir yerliye aracılık yapmıştır. Abimelek'in, İbrahim'in elinden Sara'yı eşi olduğunu bilmeden alarak İbrahim'in geleceğini tehdit ettiğini hatırlayacaksınız. Sonrasında Tanrı, Abimelek'e yargısını yönlendirmiş ve Abimelek davranışlarından dolayı tövbe ederek, Tanrı'ya doğru olduğunu kanıtlamıştır. Bu tövbenin sonucu olarak, İbrahim Abimelek yararına aracılık yapmış ve İbrahim ve Abimelek süren bir barışın ve arkadaşlığın keyfini sürmüştür.

Bu hikaye Musa'nın günlerindeki İsraililere, kendi günlerindeki Filistin'e karşı olan tavırları adına konuşmuştur. Birden fazla şekilde, Filistinliler İsrail'i tehdit etmiştir. Ancak Tanrı'nın yargısı Filistinliler arasında bir pişmanlık getirdiğinde, İsraililer kendi yararlarına aracı olmuş ve onlarla süren bir barışın keyfini sürmüşlerdir.

Bu bölümün üçüncü öykülemesi, 21:1-21'de bulunuyor ve İshak ve İsmail arasındaki zor ilişkiye odaklanıyor. İshak ve İsmail İbrahim'in oğullarıdır. Ancak aralarında bir gerginlik oluşmaya başladığında, Tanrı İbrahim'e İsmail'i aileden uzaklaştırması talimatını vermiştir. Tanrı İsmail'i kutsamaya devam etmiştir ama açıkça İbrahim'in tek doğru mirasçısı olarak İshak'ı göstermiştir. Musa, orijinal İsraili dinleyicilerini bu olaylar hakkında bilgilendirirken, kendi günlerindeki İsmail soyuyla olan ilişkilerinin doğasını anlamalarında yardımcı olmuştur. İsrail ve İsmail arasında gerginlik arttığında, İsraililer Tanrı'nın onlar arasında bir ayrılığı düzenlediğini bilmelidirler. Tanrı İsmail soyunu birçok şekilde kutsamasına rağmen, İsraililer İbrahim'in asıl mirasçılarınıdır.

İbrahim'in başkalarıyla daha sonraki etkileşimlerinin dördüncü bölümü, 21:22-34'de İbrahim'in Abimelek ile Antlaşması'nın hikyesidir. Bu hikaye Filistinli Abimelek'in Tanrı'nın İbrahim'e olan lütfunu nasıl kabul ettiğini ve İbrahim'in Abimelek ve soyundan gelenlerle barış içinde yaşamayı nasıl kabul ettiğini anlatır. Bölüm, İbrahim'in koyunlarının su hakları konusunda nasıl tartışmalar ortaya çıktığını ve Abimelek ile İbrahim'in Beersheba'da karşılıklı saygı ve onur sözü vererek resmi bir anlaşmaya nasıl girdiklerini anlatarak devam ediyor.

Abimelek ve komutanı, Musa'ya ve İsraililer'e, Filistinliler'in kendi günlerindeki güçlü tehdidi hatırlattılar. Burada Musa takipçilerine, Filistinliler Tanrı'nın İsrail'i kutsadığını kabul ederlerse, İsrail'in İbrahim'in örneğini takip etmesi ve onlarla barış içinde yaşamayı gerektiğini öğretti. Beersheba adlı kuyu, İsrail'e orada yapılan anlaşmayı ve Filistinliler ile barış ve karşılıklı onuru nasıl sürdürmeleri gerektiğini hatırlatması adına hala Musa'nın zamanında kaldı

Bu sayede, İbrahim'in sonraki etkileşimlerinin hikyelerinin, Musa ve İsrail'in karşılaştığı insanlara karşılık gelen birçok karakteri içerdiğini görüyoruz. İsrailoğulları, İbrahim'in eylemlerine bakarak, günlerine ilişkin pek çok ders öğrenebilirlerdi.

e)Nesil ve Ölüm

Şimdi Musa'nın Yaratılış 22: 1–25: 18'deki İbrahim'in yaşamı, soyu ve ölümüyle ilgili kaydının son adımına geliyoruz. Bu bölümler, İbrahim'in Tanrı ile olan antlaşma ilişkisini gelecek nesillere genişleten mirasına odaklanıyor. Genel anlamda, bu hikyeleri Musa'dan ilk alan İsraililer, İbrahim'in varisleri olarak kendi statüleri ve kendi soyları için sahip olma umutları hakkında çok şey öğrenmiş olmalıydı.

İbrahim'in hayatının bu parçasının ilk bölümündeki çok bilindik hikaye, 22:1-24'teki İbrahim'in testidir. Bu test İbrahim'in Tanrı'yı kendi oğlu İsmail'den daha çok sevip sevmediğine karar vermesi için tasarlanmış bir testtir. Tanrı İbrahim'i kendi oğlunu kurban etmeye çağırdığında çok zor bir test başlatmıştır. İbrahim bu buyruğa uymuştur ve Tanrı buyruğuna uymasının sonucunda İshak'ın hayatının çok aydınlık olacağını güvencesini vermiştir.

Musa'nın ardından gelen İsrailoğulları için bu hikayenin sayısız iması olsa da, bu pasajın en belirgin özelliği, Tanrı'nın İsrail ulusunu kendisine olan sadakatlerinin derinliğini görmek için test ettiğini hatırlatmasıydı. Tanrı, Musa'nın zamanında İsrail milleti için birçok imtihan başlattı. Ve İbrahim'in testine uyması, onlara, ne kadar zor olursa olsunlar, bu testlere uymaları gerektiğini hatırlattı. Ve İshak'ın İbrahim'in soyu olarak büyük geleceğinin doğrulanması, İsraililer'e bu sınavları geçmeleri halinde sahip olacakları büyük geleceği hatırlattı.

İbrahim'in hayatının son adımının ikinci bölümü, 23: 1-20'de Ata'nın mezar yeri satın almasının öyküsüdür. Bu hikaye, İbrahim'in eşi Sara öldüğünde, Hebron'da bir aile mezarını nasıl edindiğini anlatır. Anlatı, Ata'nın bu mülkü hediye olarak kabul etmediğini, daha çok satın aldığını vurguluyor. Bu mülkiyet tapusu, ailesinin Kenan topraklarını anavatanları olarak görme hakkını tesis ediyor.

Musa'nın ardından İsrailoğulları, satın alınan bu mezar alanının kendi yaşamları için önemini ve sonuçlarını anladılar. Ataları'nın mezar yeri idi. İbrahim, İshak ve Yakup hepsi oraya gömüldü. Fetih öncesinde bile, topraklardaki yasal mülkiyeti olduğunu anladılar. İbrahim, İshak ve Yakup hayatlarının çoğunu Hebron'da ve çevresinde geçirdiler. İsrailoğulları Hebron'a, atalarının vatanı olarak o kadar bağlıydılar ki, Ata Yakup'un kemiklerini gömmek için El Halil'e bile taşıdılar. İbrahim'in satın aldığı cenaze toprağı hakkındaki bu hikaye, torunları için uygun yerin Kenanlılar Diyarı'ndan başkası olmadığını gösterdi.

İbrahim'in hayatının nesil ve ölüm bölümünün üçüncü kısmı, 24:1-67'deki Oğlu İshak'ın eşi olan İbrahim'in gelini Rebekah hakkındaki dokunaklı hikaye hakkındadır. Bu hikayede İbrahim, oğlu İshak'ın Kenanlılar'ın yıkımdan uzak durduğuna emin olmak için ona Kenanlı bir kadınla evlenmemesi konusunda ısrar etmektedir. Ancak aynı zamanda İbrahim, hizmetlisini İshak'a bir eş götürmesi için göndererek, İshak'ın Kenan şehirlerinde, yani Vaat Edilen Topraklar'da kalacağına güvencesini vermiştir. İshak'a bu şekilde bir eş bularak İbrahim, İshak ve soyu için Tanrı'dan gelecek olan kutsanmaları güvence altına almıştır.

İbrahim'in hayatının son bölümü, 25:1-8'deki Ata'nın ölümü ve nesli hikayesidir. Birkaç kısa bakış açısının koleksiyonu, Sara dışındaki başka kadınlardan olan oğullarını listelemektedir. Sonrasında, İshak'ın onun yasal mirasçısı olduğunu açıkladığı İbrahim'den aldığı son kutsama ile Ata'nın ölümü anlatılmaktadır. Son olarak, tamamen ters bir şekilde İsmail'in soyunun anlatıldığı kısa bir listeye bölüm sonlanmıştır.

İbrahim'in hayatının bu kapanışının orijinal dinleyiciler için pek çok anlamı vardı. Öbür oğullar, İsraililer kendilerini onlardan ayırabilsinler diye listelenmişti. Musa'yı takip eden İsraililer'e, İbrahim'in gerçek mirasçıları olduklarına dair güvence vermek için İbrahim'in İshak'a verdiği son kutsamayı vurguluyordu. Ve İsmail'in soyundan gelenlerin, İbrahim'in mirasına ilişkin ileri sürmüş olabilecekleri her türlü iddiayı ortadan kaldırmak için bahsetmişti. Musa, İbrahim'in hayatına ilişkin açıklamasını bu şekilde kapatarak, İbrahim'in gerçek soyundan gelenlerin, Vaat Edilen Topraklar'a doğru yönlendirdiği İsrailoğullarının kimliğini, haklarını ve sorumluluklarını belirledi.

Böylece Musa'nın, yönettiği İsraililer'in Mısır'ı neden ve nasıl bırakıp Vaat Edilen Topraklar'ın fethine doğru ilerlemeleri gerektiğini öğretmek için İbrahim'in hayatı hakkındaki hikayelerini yazdığını görüyoruz. Musa bu amaca ulaşmak için Ata'nın hayatının her bölümünde, Ata'ya verilen lütfun mirasçıları olduklarını, Ata sorumlu olduğu için Tanrı'ya sadık olmakla nasıl sorumlu olduklarını, İbrahim gibi Tanrı'dan nasıl kutsanma alacaklarını ve bir gün yeryüzündeki tüm milletleri nasıl kutsayacaklarını çeşitli şekillerde vurguladı. Musa'nın İbrahim'in yaşamına ilişkin anlatımının, onu Vaat Edilen Topraklar'a doğru takip eden İsraililer için ölçülemez etkileri vardı.

SONUÇ

Bu derste, Yaratılış'taki İbrahim'in hayatının orijinal anlamına baktık. Ve bu orijinal anlamı keşfetmek için iki ana yöne baktık: Bir yandan Musa'nın bu hikayeler ile yazdığı İsraililer'in deneyimleri arasında kurduğu bağlantıları inceledik. Öte yandan, Mısır'ı geride bırakıp Kenan'ın fethine doğru ilerlerken, Musa'nın hikayelerini orijinal dinleyicisini etkileyecek şekilde nasıl tasarladığına baktık.

Musa'nın İbrahim ile orijinal İsraili okuyucular arasında kurduğu bağlantılar ve hikayesinin dinleyicileri üzerinde yaratmasını beklediği etki hakkında daha fazla şey öğrendikçe, İbrahim'in hayatının her bölümünün İsrailoğulları'na nasıl rehberlik etmeyi amaçladığını keşfedeceğiz. Ayrıca bu hikayelerin bugün hayatımıza nasıl uygulanacağını daha iyi anlayabileceğiz.

DEĞERLENDİRME SORULARI

1. Musa'nın, İsraililer için yazarken aklında tuttuğu iki Dünya'yı açıklayınız.
2. Musa'nın, İsraililer'in deneyimleriyle ilişkilendirdiği üç tip bağlantıyı açıklayınız.
3. İbrahim'in hayatının her bir büyük adımını ve bu adımların Musa'nın orijinal dinleyicisiyle nasıl ilişkilendirildiğini açıklayınız.
4. Musa'nın Yaratılış kitabının yazarı olarak bilinmesi, İbrahim'in hayatıyla ilgili bu anlatımların anlamı hakkında nasıl bir fikir verir?
5. Dersin özeti, İbrahim'in hayatının orijinal dinleyiciler üzerindeki etkisini nasıl özetlemiştir?
6. İbrahim hakkında yazarken Musa hangi dört temayı ifade etmiştir? Bu temalar orijinal dinleyicilerle nasıl alakalıydı?
7. Kısaca İbrahim'in hayatındaki beş temel adımı ve bu adımların orijinal dinleyiciler için olan sonuçlarını özetleyiniz.

UYGULAMA SORULARI

1. İlahi lütuf motifi, İsraililer'e Tanrı'nın merhametinin alıcıları olduklarını hatırlattı. Tanrı'nın ilahi lütfundan nasıl faydalandınız?
2. Tanrı İsraililer'e merhamet etmiş olsa da, her nesildeki her bireyin durumu, Tanrı'nın emirlerine nasıl cevap verdiklerine bağlıydı. Bugün Mesih'in takipçileri için bu öğretinin önemi veya anlamı nedir?
3. İbrahim'in yaşamındaki olaylara, Tanrı'nın İsrail'i krallığını tüm dünyaya yaymak için kullanma planına bir vizyon vermesi söylendi. Günümüzde krallığın tüm dünyaya yayılması nasıl görünüyor? Planlarımız İbrahim'in ve diğer inancılı insanların deneyimleriyle nasıl şekillenmeli?
4. İbrahim'in diğer insanlarla etkileşimlerinin hikayeleri, modern dünyada Mesih'in takipçileri için nasıl bir model sağlar?
5. İbrahim'in Hacer'de başarısızlığı gibi, zaman zaman Tanrı'nın planını izlemek yerine kendi planlarımızı haklı çıkarıyoruz. Hangi durumlarda bunu yapma eğilimindediniz?
6. İbrahim'in mirası nasıl bugün Hıristiyanların mirasıdır?
7. Bu çalışmanın size katmış olduğu en büyük iç görü nedir? Neden?

İÇERİK

DERS 3: İbrahim'in Hayatı: Modern Uygulama

I. GİRİŞ

II. İBRAHİM VE İSA

A. İbrahim'in tohumu

1. Tekillik
2. Tohum olarak Mesih

B. Temel Temalar

1. İlahi Lütuf
2. İbrahim'in Sadakati
3. İbrahim'e Kutsamalar
4. İbrahim Üzerinden Kutsamalar

III. İsrail ve Kilise

A. İbrahim'in Tohumu

1. Sayısal Genişlik
2. Etnik Kişilik
3. Manevi Karakter
4. Tarihsel Durum

B. Temel Temalar

1. İlahi Lütuf
2. İbrahim'in Sadakati
3. İbrahim'e Kutsamalar
4. İbrahim Üzerinden Kutsamalar

IV. SONUÇ

V. DEĞERLENDİRME SORULARI

VI. UYGULAMA SORULARI

GİRİŞ

Kutsal Kitap hakkında insanların zorlandıkları bir şey olsaydı, o da bu olurdu: binlerce yıl önce yazılmış olan bu hikayelerin bugün günümüzde bizlere rehberlik etmesini düşünmek zordur. Ve bu, Kutsal Kitap'ta İbrahim'in anlattıkları için kesinlikle doğrudur. İbrahim'in kendisi dört bin yüz yıl önce yaşamış, ve onun hakkındaki hikayeler bundan neredeyse 3600 yıl önce yazılmıştır.

Bu taahhütten sonra bile sorumluluk kalıcılığına devam etmektedir: İbrahim ile ilgili bu hikayeler nasıl bizlerin bugünkü hayatlarına uygulanacak? Bizi İbrahim'den ayıran 4000 yılın boşluğuna nasıl bir köprü kuracağız?

Biz bu seriyi, “Baba İbrahim” olarak adlandırdık, çünkü bizler İbrahim'in hayatını, Yaratılış kitabında görüldüğü şekilde keşfediyoruz. Bu ders, bu serinin üç tanıtıcı dersinin üçüncüsüdür, ve biz bu dersi “İbrahim'in Hayatı: Modern Uygulama” olarak belirledik. Bu derste, Yaratılış'ta İbrahim'den bahseden bölümlerdeki modern uygulamaları çıkarmanın doğru yolu üzerinde yoğunlaşarak, İbrahim'in yaşamına genel bakışımızı tamamlayacağız. İbrahim'in hikayelerini hayatlarımıza nasıl uygulamalıyız? Bu hikayelerin bugün üzerimizde ne tarz etkileri var?

İbrahim'in hayatının bizim dünyamıza uygulanışını anlamak için, iki temel yöne bakacağız: ilk olarak, İbrahim ve Mesih İsa arasında bulunan bağlantıya, ve ikinci olarak, orijinal İsrail dinleyicileri ve kilisenin modern dinleyicileri arasındaki bağlantılara bakacağız.

İbrahim'in hayatının modern uygulamasına bakmadan önce, kendimize biraz zaman ayırıp önceki derslerde neler gördüğümüzü değerlendirelim. İbrahim'in hayatının beş simetrik adıma bölündüğünü gördük. İlk adım İbrahim'in yaşamı, İbrahim'in arkaplanı ve 11: 10–12: 9'daki ilk deneyimleriyle başlar. İkincisinde, birkaç bölüm İbrahim'in 12: 10–14: 24'te diğer halkların temsilcileriyle daha önceki etkileşimlerine odaklanır. Üçüncü ve merkezi bölüm, Tanrı'nın 15: 1–17: 27'de İbrahim'le yaptığı antlaşmaya odaklanır. Dördüncü bölüm, İbrahim'in 18: 1–21: 34'te diğer halkların temsilcileriyle daha sonraki etkileşimlerine değinir ve beşinci bölüm ise İbrahim'in soyu ve 22: 1–25: 18'deki ölümüyle ilgilidir. Bu beş bölüm, Ata'nın hayatını simetrik bir modelle sunar. Tanrı'nın İbrahim'le yaptığı antlaşmayı ele alan üçüncü bölüm, İbrahim'in hayatının merkezini oluşturur. İkinci ve dördüncü bölümler, İbrahim'in diğer halklarla etkileşimlerine odaklandıkları için birbirleriyle karşılaştırılır. İlk ve son bölümler, İbrahim'in hayatına kitap ayracı sunarak, geçmişten geleceğe ailesinin izini sürerek birbirine karşılık gelir. İbrahim'in yaşamının temel yapısının ötesinde, önceki derslerde de Musa'nın İbrahim'in hayatını yazmakta bir amacı olduğunu gördük. Musa İbrahim hakkında, İsrail'e neden ve nasıl Mısır'ı arkada bıraktıklarını ve Vaat Edilen Toprakların fethine doğru ilerlediklerini öğretmek için yazmıştır. Başka bir deyişle, kendi tarihsel arkaplanlarını İbrahim'de görerek, İbrahim'in hikayelerinde modeller ya da takip edilecek veya reddedilecek örnekler bularak ve İbrahim'in hikayelerinin kendi deneyimlerini önceden tanıttığının ayırdına vararak, Musa'yı takip eden İsraililer, Tanrı'nın

amacı için yapmaları gerekenleri görebilmelidirler. Önceki derslerin değerlendirmesi aklı-mızdayken, İbrahim'in hayat hikayelerinin modern uygulamasına dönmeye hazırız.

İBRAHİM VE İSA

Haydi önce, İbrahim ve İsa arasında bulunan bağlantılara bakalım. Maalesef çoğu zaman Hristiyanlar İbrahim'in hayatını çok ya da az olarak doğrudan kendi modern yaşamlarına uyguluyorlar. Bizler İbrahim'in hikayelerine, doğrudan bizim hayatlarımıza konuşan basit ahlaki hikayeler olarak bakıyoruz. Ancak Hristiyanlar olarak, İbrahim ile olan ilişki-mizde aracı olduğunu biliyoruz; İbrahim'in hayatı bizlerle ilgili çünkü bizler İbrahim'in özel tohumuna katıldık, yani Mesih İsa'ya. Mesih, İbrahim ve bizim aramızda duran aracıdır. Ve bu sebepten ötürü, Kutsal Kitap'taki İbrahim'in hikayelerine Mesih'in ışığında bakmalı ve neler yaptığına dikkat etmeliyiz.

Ata'nın ve Mesih'in arasındaki bağlantıları anlayabilmek için iki meseleye parmak basacağız. Bir taraftan, Yeni Ahit'in Mesih'i İbrahim'in tohumu olarak öğretişine bakacağız. Ve öbür taraftan da, İbrahim'in hayatında fark etmiş olduğumuz dört temanın Mesih'e, İbrahim'in tohumu olarak uygulayışını göreceğiz. Haydi önce, Mesih İsa'nın İbrahim'in tohumu olduğu konseptine bakalım.

İbrahim'in Tohumu

Şimdi, İbrahim'in tarihteki bütün inançlıların babası olduğuna dair bir anlayış vardır. - Erkek, Kadın ve Çocuk. Hepimiz, onun ailesinin birer parçasıyız, çocuklarının ve mirasçılarının. Ancak göreceğimiz gibi, Yeni Ahit, İbrahim'in özel soyu olan Mesih'e katıldığımız için bu statüden zevk aldığımızı açıkça ortaya koyuyor. Kutsal Yazılar'ın bu perspektifi nasıl öğrettiğini anlamak için iki konuya kısaca değineceğiz: birincisi, "tohum" kavramının tekilliği; ikincisi, İbrahim'in eşsiz tohumu olarak Mesih kavramı.

a) Tekillik

Öncelikle Kutsal Kitap'ın İbrahim'in tohumunun tekilliğine dikkat çekişine bir bakalım. Muhtemelen, bu konuya odaklanan en özel parça Galatyalılar 3:16'dır. Orada şu sözleri buluyoruz:

“Vaatler İbrahim'e ve soyundan olana verildi. Tanrı birçok kişiden söz ediyormuş gibi, “Ve soyundan olanlara” demiyor; “Soyundan olana” demekle tek bir kişiden, yani Mesih'ten söz ediyor.”-(Galatyalılar 3:16)

Bu parçada Pavlus, Yaratılış'ta Tanrı'nın İbrahim'e ve onun soyuna ya da torunlarına vaatlerde bulunduğundan bahsetti. Ancak Pavlus'un, Tanrı'nın İbrahim'e ve tohumlarına - yani birçok insana - değil, İbrahim'e ve soyuna, yani bir kişiye, Mesih'e vaatlerde bulunduğunu söyleyen "tohum" ifadesi hakkında nasıl özellikle yorum yaptığına dikkat edin.

Pavlus, "tohum" olarak tercüme edilen İbranice *zera* kelimesinin tekil bir kelime olduğunu belirterek bu şekilde savundu. Aynı şey, Pavlus'un zamanında mevcut olan Eski Ahit'in Yunanca çevirisindeki Yunanca kelime *sperma* için de geçerliydi. Pavlus'un belirttiği gibi, Tanrı İbrahim'e vaatin İbrahim'e ve tohumlarına (çoğul olarak) değil, tekil olarak tohumuna olduğunu söylemişti.

Şimdi yüzeyde, Pavlus'un bakış açısının basit olduğu anlaşılıyordu. İbrahim'in mirası tek bir soyuna veya tek bir torununa geldi çünkü kelime tekildir. Ancak Pavlus'un "tohum" kelimesinin tekilliğine ilişkin argümanı, tercümanlar için her türlü zorluğu ortaya çıkarmıştır. Sorun bu şekilde ortaya konulabilir. "Tohum" veya *zera* kelimesinin form olarak tekil olduğu doğrudur, ancak Eski Ahit'te, İbrahim'in yaşam hikayeleri de dahil olmak üzere birçok kez, tekil formundaki "tohum" kelimesi, anlam olarak kolektif bir tekil olarak alınmalıdır. , bir grubu ifade eden tekil bir kelime. İbranice *zera* veya "tohum" kelimesi, İngilizce "yavru" kelimesine çok benzer. Bu kelime biçim olarak tekil olsa da, yalnızca bir toruna veya "soyundan gelene" söz edebilir veya toplu olarak birçok soyundan gelene veya "torun" a atıfta bulunabilir.

Örneğin, "tohum" ya da *zera* kelimesinin anlamı Yaratılış 15:13'te kesinlikle çoğuldur. Tanrı'nın İbrahim'e sözlerinden bunları okuyoruz.

"RAB Avram'a şöyle dedi: "Şunu iyi bil ki, senin soyun yabancı bir ülkede, gurbette yaşayacak. Dört yüz yıl kölelik edip baskı göreceksin."-(Yaratılış 15:13)

Buradaki "soy" kelimesi tekil İbranice kelimesi *zera*'dan çevrilmiştir, ancak anlam olarak kesinlikle çoğuldur. Bu ayet, tohumdan çoğulda "kendilerinin" olarak bahsediyor ve "onlar köleleştirilecek ve kötü muamele edilecek" fiilleri de İbranice'de çoğul.

Elbette Pavlus, "tohum" kelimesinin tekil biçiminin, Yaratılış'ta birçok kez birden fazla kişiye gönderme yaptığını biliyordu. Aslında, Pavlus da tohum kelimesini bu kelimeleri yazdığı Galatyalılar 3: 29'da çoğul anlamda kullanmıştı:

"Eğer Mesih'e aitseniz, İbrahim'in soyundansınız, vaade göre de mirasçısınız."-(Galatyalılar 3:29)

Bu ayetin Yunancasında, "sen" ifadesi çoğul bir fiil olan *este*'yi çevirir. Ve "İbrahim'in soyu" da çoğul olan "mirasçılar" kelimesiyle eş anlamlıdır.

Bunların ışığı altında bir soru sormalıyız. Pavlus, "tohum" teriminin tekil biçiminin birden fazla kişiye atıfta bulunabileceğini biliyorsa, o zaman neden onun tekilliğini vurguladı? Tüm olasılıkla, Pavlus'un aklında İbrahim'in hayatı ile ilgili tek bir parça, Yaratılış 22:16-18 vardı. Bu ayetlerde "tohum" teriminin kesinlikle tekil bir anlamı var. Bu ayetlerin kelimesi kelimesine yapılmış çevirisini dinleyin:

“ RAB diyor ki, kendi üzerime ant içiyorum. Bunu yaptığın için, biricik oğlunu esirgemediğin için seni fazlasıyla kutsayacağım; soyunu göklerin yıldızları, kıyıların kumu kadar çoğaltacağım. Soyun düşmanlarının kentlerini mülk edinecek. Soyunun aracılığıyla yeryüzündeki bütün uluslar kutsanacak. Çünkü sözümü dinledin.” -(Yaratılış 22:16-18)

Ne yazık ki, birçok modern çeviri bu pasajı, "tohum" kolektif bir tekilmiş gibi çeviriyor. Ancak bu ayetin İshak'ın kurban edilmiş hikayesinin bir parçası olduğunu unutmamalıyız. Ve burada "tohum" kelimesi genel olarak İbrahim'in soyundan gelenlere değil, İbrahim'in oğlu İshak'a gönderme yapıyordu. İbranice'de "sahip olacak" fiili tekildir ve ayrıca "düşmanları" ifadesindeki zamirin tekil olduğuna dikkat edin. Sonraki derslerde göreceğimiz gibi, Yaratılış bölümü 22 ve sonraki bölümler, Sara'nın oğlu İshak'ı, diğer oğulları olan Hacer'in oğlu ve Keturah'ın oğullarından ayırmak için zaman harcıyor. İshak, Tanrı'nın İbrahim'in tek varisi olarak seçtiği özel vaat tohumuydu. Bu nedenle, İshak'ın doğumundan önce Yaratılış genellikle İbrahim'in "soyundan", çoğulda "torun" anlamına gelen bir kolektif olarak söz eder, ancak burada kelime, İbrahim'in vaatlerini miras alacak özel tekil torun olarak İshak'a odaklanır.

Bu ışıkta, Pavlus'un, İbrahim'in tek soyundan söz ederkenki temel noktasını anlayabiliriz. Pavlus, Yaratılış 22. bölümünde Tanrı'nın İbrahim'e ve doğrudan tüm soyundan gelenlere vaatler vermediğini kaydetti. Yaratılış 22: 16-18'deki "tohum" kelimesinin tekilliğinin, vaatlerin İbrahim'in özel oğlu ve varisi İshak'a verildiğini gösterdiğini belirtti.

b) Tohum olarak Mesih

İbrahim'in tohumunun tekilliği aklımızdayken, Mesih'in İbrahim'in tohumu olduğu öğretiyeye dönebiliriz. Elçi'nin Galatyalılar 3:16'da söylediklerini tekrardan dinleyin:

“Vaatler İbrahim'e ve soyundan olana verildi. Tanrı birçok kişiden söz ediyormuş gibi, “Ve soyundan olanlara” demiyor; “Soyundan olana” demekle tek bir kişiden, yani Mesih'ten söz ediyor.” (Galatyalılar 3:16)

Bu parçada Pavlus yalnızca İbrahim'in tohumunun tekilliği üzerine dikkat çekmiştir, aynı zamanda İbrahim'in bu tek tohumunun Mesih olduğuna da dikkat çekmiştir. Şimdi daha önceden de gördüğümüz gibi, Yaratılış'ın orijinal anlamı bağlamında, Musa'nın yazdığı gibi İbrahim'in tohumu İshak'tan başkası değildir, yani vaatini belirttiği gibi Sara'dan doğan özel çocuktur. O zaman İbrahim'in tek tohumunun Mesih olduğunu söyleyen Pavlus'u nasıl anlamalıyız?

Şu şekilde düşünün. İbrahim'in mirası, onun torunlarına ait olan aile mirasıydı. Ancak Kutsal Yazılar tarihinin bazı önemli noktalarında, Tanrı kendisine özel varis olarak olarak, İbrahim'in mirasını alacak ve dağıtacak olan birkaç anahtar figür seçmiştir. İshak'ın durumunda, İbrahim'in öbür oğullarından farklı olarak o özel tohumdur. İshak'ın iki oğlu olduğunda, Yakup ve Esav, Tanrı özel tohum olması için Yakup'u seçmiş ve Esav'ı ve onun torunlarını dışarıda bırakmıştır. Yakup'tan İsrail kabilelerinin on iki atası gelmiştir. Ancak bu kabileler arasından birkaç figür İbrahim'in özel varisi olarak seçilmiştir. Örneğin Musa, Tanrı'nın insanlarının, Mısır'dan Vaat Edilen topraklara giden yolunda hem lider hem de aracı olarak seçilmiştir. Ve daha sonrasında, İsrail tam bir kraliyet imparatorluğu haline geldiğinde, Davut ve oğulları, İbrahim'in mirasına aracılık etme özel rolünü üstlendiler.

Pavlus'un Mesih'e İbrahim'in son tohumu olarak atıfta bulunmasının sebebi Davut ve oğlunun özel rolüdür çünkü İsa, Davut'un tahtının gerçek varisidir. Tanrı'nın insanlarının kalıcı kralı olması adına Tanrı tarafından seçilmiştir. O, Mesih olan İbrahim'in yüce ebedi kraliyet soyudur. Ve bu nedenle, başka birinin İbrahim'in mirasına katılabileceği tek kişi Mesih'tir. Mesih'ten ayrılan hiç kimse İbrahim'in vaatlerini almayacaktır.

Öyleyse, İsa'yı İbrahim'le olan ilişkisinde şu şekilde özetleyebiliriz: Hristiyan bakış açısına göre, İsa, İbrahim'in eşsiz, son tohumudur. Ve Hristiyanlar olarak, İbrahim'in yaşamını modern dünyaya uygulamak istediğimizde, İbrahim ile dünyamız arasındaki bağlantının, İbrahim'in büyük nimetlerinin krallığın açılışında, krallığın inşasına devam ettiğinde ve krallığını tamama erdirdiğine Mesih'e geçtiğini her zaman aklımızda tutmalıyız.

Yeni Antlaşma, Mesih'in İbrahim'in mirasını üç ana aşamada aldığını ve dağıttığını öğretir. Birincisi, ilk gelişinde gerçekleşen krallığının açılışında; ikincisi, ilk gelişinden sonra ancak dönüşünden önceye uzanan tüm tarihe uzanan krallığının devamında; ve üçüncüsü, muhteşem ikinci gelişinde krallığının tamamlanmasıyla. Mesih, Baba Tanrı'nın sağında hüküm sürerken, İbrahim'in mirasını artan ölçüde almaya ve dağıtmaya devam ediyor. Ve bir gün, ihtişam içinde döndüğünde İbrahim'in mirasını tamamen alacak ve tamamen dağıtacaktır.

Kısacası, Galatyalılar 3:16'nın, Pavlus'un oldukça karmaşık olan teolojik görüşünü sadece birkaç kelimeyle özetlediğini anlamak önemlidir. Pavlus, vaadin İbrahim'e ve onun tekil soyuna olduğunu söylediğinde ve sonra bu tohumu Mesih olarak tanımladığında, Yaratılış'taki "tohum" kelimesinin doğrudan İsa'ya atıfta bulunduğunu söylemiyordu. Bunun yerine Pavlus, İshak ve Mesih arasında var olan bir tipolojinin kısaltılmış bir versiyonundan söz etti. Meseleyi daha ayrıntılı bir şekilde ifade etmek gerekirse, şu şekilde ifade edebiliriz: İshak'ın kendi neslinde İbrahim'in baş varisi olduğu gibi, Mesih, İbrahim'in en büyük oğlu ve Yeni Ahit Çağı'nda İbrahim'in baş varisidir.

Temel Temalar

İbrahim'in tohumu olarak Mesih'in önemini tamamiyle görebilmek için, İbrahim'in hikayelerinde gördüğümüz dört temel tema bağlamında bu meseleyi keşfetmek bizlere yardımcı olacaktır. Yaratılış'ın bölümlerinde gördüğümüz dört temel temayı hatırlayacaksınız: İlahi lütuf, İbrahim'in sadakati, Tanrı'nın İbrahim'i kutsaması, ve Tanrı'nın İbrahim üzerinden kutsaması. Bu motifleri, İbrahim ve Mesih arasındaki bağlantı ışığında nasıl anlayabiliriz?

a) İlahi Lütuf

İlk olarak, Tanrı'nın İbrahim'in yaşamında çok fazla lütuf gösterdiğini gördük. Elbette, İbrahim günahkâr olduğu için kişisel lütuf sahibi olmalıydı, ama bunun ötesinde, Tanrı'nın İbrahim'e olan merhameti de Tanrı'nın nezaketinin nesnel bir göstergesiydi. Tanrı, İbrahim'le bir ilişki kurarak aslında tüm dünyanın kurtuluşunu ilerletti.

Şimdi, Tanrı'nın İbrahim'e gösterdiği nezaket kadar, Hristiyanlar olarak, Tanrı'nın Ata'ya olan merhametinin, Tanrı'nın Mesih'e karşı olan merhametinden biraz daha fazla olduğuna inanıyoruz. Tabiki, Mesih günahsızdı ve bu yüzden kurtarıcı lütfu kendisi için almadı, ancak Mesih'in İbrahim'in tohumu olarak gelişi, Tanrı'nın dünyaya karşı olan merhametinin büyük nesnel bir eylemiydi.

Tanrı, Mesih'in ilk gelişinde büyük bir merhamette bulundu, krallığının açılışı. Onun yaşamı, ölümü, dirilişi ve göğe yükselmesi ve Kutsal Ruh'un dökülmesi, Tanrı'nın lütfunun muhteşem sergilenişidir. Ve Mesih şimdi krallığının devamı sırasında gökte hüküm sürerken, Tanrı merhametini daha da artırmıştır. Kurtuluş tüm dünyaya yayılırken, Tanrı, tarih boyunca dünyanın inkar edilemez dönüşümünde Mesih'te açığa çıkan nezaketi göstermiştir. Ve Mesih geri döndüğünde, krallığın tamamlanması, ölçülemez bir merhamet getirecektir. Mesih geri dönecek ve yeni bir gök ve yeni bir yer getirecek. Mesih'in takipçileri olarak, Tanrı'nın İbrahim'in öykülerinde nezaket gösterdiğini her gördüğümüzde, kalbimiz ve zihnimiz, Mesih'teki krallığının bu üç aşamasında Tanrı'nın ortaya çıkardığı merhamete dönmelidir.

b) İbrahim'in Sadakati

İkinci olarak, Musa'nın İbrahim'in hayatını sunuşundaki bir başka önemli tema, İbrahim'in Tanrı'ya olan sadakatidir. İlk olarak Tanrı, İbrahim'den Vaat Edilen Topraklara göç sorumluluğunu yerine getirmesini talep etti. Ancak İbrahim'in hayatı boyunca Tanrı daha birçok talepte bulundu. Hristiyanlar olarak İbrahim'in karşı karşıya kaldığı sorumlulukları okuduğumuzda, kalplerimiz ve aklımız İbrahim'in tohumu olan Mesih'e doğru ve onun Göksel Babaya olan sadakatine doğru ilerliyor.

Ve elbette Mesih, krallığının her üç aşamasında da Baba'ya sadıktı. Krallığın yemin töreninde, Mesih'in kendisi Tanrı'nın sadakat gereksinimlerine tamamen sadık olduğunu

kanıtladı. İbrahim, çok önemli şekillerde Tanrı'ya vefalı olmasına rağmen, Mesih hayatının her anında mükemmel bir şekilde sadıktı. Ve bunun ötesinde, krallığın devamı boyunca her şeyin kralı olarak Mesih, gökteki babasına gerçek ve sadık kalır. O, müjdeyi ve halkının kurtuluşunu genişleterek, Tanrı'nın amaçlarına kusursuz biçimde hizmet eden her şeye egemen olur.

Son olarak, Mesih krallığın tamamlanması adına geri döndüğünde Dünya'daki hayatında başladığı doğrucu işlerini bitirecektir. Tanrı'nın bütün düşmanlarını yok edecek ve her şeyi, Babasının zaferi için yeni yapacaktır. Dolayısıyla, İbrahim'in Tanrı'ya sadakati konusunu her gördüğümüzde, Hıristiyanlar olarak, bu meseleleri modern dünyaya ancak onları İbrahim'in soyu olan Mesih'e gerektiği gibi bağladığımız takdirde doğru şekilde uygulayabileceğimizi biliyoruz.

c) İbrahim'e Kutsamalar

Üçüncüsü, Hıristiyanlar olarak sadece bu ilahi lütuf ve insan sadakati temalarının Mesih'teki günümüze nasıl uygulandığını görmekle ilgilenmiyoruz, aynı zamanda İbrahim'in hayatının üçüncü ana temasıyla da yakından ilgileniyoruz: Tanrı'nın İbrahim'e kutsamaları. Tanrı İbrahim'e, İsrail'in büyük bir ulus olacağını, Vaat Edilen Topraklarda millete refahın geleceğini ve İbrahim ve İsrail'in büyük bir isme, Dünya çapında bir üne sahip olacağını söyledi.

Şimdi, bir kez daha Hıristiyanlar olarak zihnimiz, Tanrı'nın, İbrahim'in soyu olan Mesih'e verdiği bereketlere yönelmelidir. İlk gelişinde, Mesih ölümden dirildi ve gökte ve yerde tüm yetkiyi aldı; ve gökte ve yerde İsa'nın adı kadar büyük bir isim yoktur. İsa, krallığın devamı sırasında şimdi artan kutsamaların tadını çıkarmaya devam ediyor. Tanrı'nın iradesine göre Dünyayı yönetirken kendisi için giderek daha fazla şan kazanıyor. Ancak tamamlanışında, Mesih yücelikle geri döndüğünde, bu kutsamalardan ölçsüz bir şekilde yararlanacaktır. O, her yerde yüceltilecek ve her diz ona boyun eğecek, İbrahim'in büyük oğlu. Öyleyse, İbrahim'in Tanrı'dan kutsamalar aldığını gördüğümüzde, gözlerimiz İbrahim'in vaatlerini miras alan ve Tanrı'nın kutsamalarından daha da büyük ölçüde zevk alan Mesih'e dönmelidir.

d) İbrahim Üzerinden Kutsamalar

Son olarak, İbrahim'in hayatındaki dördüncü temel tema İbrahim üzerinden başkalarına yönlendirilen kutsamalardır. Tanrı, kutsama ve lanetleme işlemiyle Dünya'daki her insanın İbrahim üzerinden kutsanacağını söylemiştir. Bu büyük vaat, Yeni Ahit'teki en dikkat çeken odaktır. Pavlus'un Romalılar 4:13'te İbrahim'e verilmiş olan bu sözden bahsettiği yeri dinleyelim. Orada şunları demiştir:

“Çünkü İbrahim'e ve soyuna dünyanın mirasçısı olma vaadi Kutsal Yasa yoluyla değil, imandan gelen aklanma yoluyla verildi.” (Romalılar 4:13)

Burada, Tanrı, İbrahim'e tüm ulusları kutsayacağını vaat ettiğinde, bunun İbrahim'in tüm ulusları ele geçirmesi ve Tanrı'nın krallığını tüm dünyaya yaymasıyla gerçekleşeceğine söz verdiği dikkat edin. İbrahim ve soyu, tüm ulusların reislerinde olduğu dünyanın mirasçıları olacaktır. Adem ve Havva'ya başlangıçta tüm Dünyayı ele geçirmeleri söylendiği gibi, Tanrı, İbrahim ve soyundan gelenlerin, Tanrı'nın bereketlerini her ulusun tüm ailelerine yayarak tüm Dünyayı miras alacaklarını vaat etmiştir.

Şimdi, İbrahim'in kutsamalarının dünya çapındaki dağıtımının bu son teması Mesih için de geçerlidir çünkü o, İbrahim'in soyudur ve İbrahim'in vaatlerinin varisidir. Krallığın açılışında Mesih, İsrail ulusundan sadık bir halk çağırdı. Ama ölümden dirilip cennetteki tahtına çıktığında, tüm Dünya'nın kralı olarak yükseldi ve sadık kalanına İsrail'in bereketlerini tüm milletlere yaymasını söyledi. Krallığın devamlılığı sırasında, Mesih'in krallığının müjde aracılığıyla tüm uluslara yayılması, İbrahim üzerinden tüm ulusların kutsama vaaadinin gerçekleşmesidir. Ve Mesih krallığın tamamlanmasıyla geri döndüğünde, Tanrı'nın kutsamalarını yeryüzündeki tüm milletlere yayacaktır. Vahiy 22: 1-2'de okuduğumuz gibi:

“Melek bana Tanrı'nın ve Kuzu'nun tahtından çıkan billur gibi berrak yaşam suyu ırmağını gösterdi. Kentin anayolunun ortasında akan ırmağın iki yanında on iki çeşit meyve üreten ve her ay meyvesini veren yaşam ağacı bulunuyordu. Ağacın yaprakları uluslara şifa vermek içindir.”(Vahiy 22:1-2)

İbrahim'in bütün uluslara nimet olacağı vaadi, Mesih'in krallığının açılışında, devamlılığında ve tamamlanışında en sonunda yerine getirilecektir.

Böylelikle, bu meseleyi bu şekilde özetleyebiliriz. İbrahim'in yaşamının dünyamıza uygun şekilde modern uygulaması, her zaman en azından Mesih'in İbrahim'in tohumu olarak rolünün örtük bir şekilde tanınmasını içermelidir. İbrahim'in özel tohumu olarak, İbrahim'in hayatında karşılaştığımız temaları yerine getiren ya da tamamlayan kişi Mesih'tir. Tanrı'nın merhameti Mesih'te gösterilir; gerçek ve mükemmel sadakat Mesih'te bulunur; Mesih, İbrahim'e vaat edilen tüm nimetleri alır ve Mesih'te, İbrahim'in zengin kutsamalarının yeryüzünün uçlarına yayıldığını görüyoruz. Modern uygulama hakkında başka ne söylersek söyleyelim, İbrahim ve İsa arasındaki bu bağlantıları hatırlamamız çok önemlidir.

Şimdi, İbrahim ve İsa arasındaki ilişkinin, İbrahim'in hikayeleri ile bugün dünyamız arasında nasıl hayati bir bağlantı oluşturduğunu gördüğümüze göre, modern uygulamanın ikinci bir yönüne, İsrail ve Kilise arasındaki bağlantıya dönmeliyiz.

İSRAİL VE KİLİSE

Musa'nın, İbrahim'in hayatını ilk kez yazdığı zaman, İsrail halkını Mısır'ı geride bırakıp Vaat Edilen Topraklar'ın fethine girmeye teşvik etmek için bunları yazdığını her zaman hatırlamalıyız. Bu vizyonun tarihsel arka planını İbrahim'in yaşamında bulacaklardı; İbrahim'in yaşam öykülerinde takip edilecek ve reddedilecek örnekler bularak yerine getireceklerdi; ve İbrahim'in hayatındakiler onların deneyimlerini önceden tanıtacaktı. Bu nedenle, İbrahim'in hikayelerinin modern dünyaya nasıl uygulanacağını göreceğiz olursak, Yeni Antlaşma'nın Musa'nın ardından İsrail ulusu ile bugün Hıristiyan kilisesi arasındaki bağlantılar hakkında ne öğrettiğini dikkate almalıyız.

İsrail ve kilise arasındaki bu ilişkiyi keşfetmek için, önceki tartışmamıza paralel olan iki başlığa değineceğiz. İlk olarak, İbrahim'in tohumu temasını, İsrail ulusuna ve kiliseye uygulanışı üzerinden keşfetmeye devam edeceğiz. Ve ikinci olarak, İbrahim'in tohumu temasının İbrahim'in hayat hikayelerindeki dört temel temada nasıl ifade edildiğine bakacağız. Hadi önce, İsrail'e ve kiliseye İbrahim'in tohumu olarak bakalım.

İbrahim'in Tohumu

İsrail ile kilise arasındaki bağlantıları İbrahim'in soyu olarak görmek için dört konuya kısaca değineceğiz. İlk olarak, İbrahim'in soyunun sayısal genişliğini göreceğiz. İkincisi, soyunun etnik kimliğini dikkate alacağız. Üçüncüsü, İbrahim'in soyunun ruhani karakterine odaklanacağız. Ve dördüncüsü, İbrahim'in soyunun tarihsel durumuna bakacağız. Önce İbrahim soyunun sayısal genişliğini düşünün.

a) Sayısal Genişlik

Az önce gördüğümüz gibi, Yaratılış kitabı, zaman zaman özel bir kişi olan İshak'a ve Yeni Ahit'e atıfta bulunulan "İbrahim'in tohumu" teriminin, İbrahim ile Mesih arasında bir bağlantı kurmak için bundan yararlandığını açıkça ortaya koymaktadır. Ama şimdi, İbrahim'in tohumuna dair Kutsal Kitap görüşünün başka bir özelliğini görmek için vizyonumuzu genişletmeliyiz. İshak, İbrahim'in hikayelerinde İbrahim'in tohumu ya da soyu denilen tek kişi değildi. İshak, İbrahim'in mirasını yalnızca kendisi için almadı. O aynı zamanda birçok kişinin İbrahim'in torunları olma statüsünden yararlanacağı bir kanaldı. Bu nedenle Musa defalarca İsrail ulusundan İbrahim'in soyu olarak bahsetti. Ve hemen hemen aynı şekilde, İbrahim'in öykülerini modern dünyamıza uyguladığımızda, Mesih'in Yeni Ahit'te İbrahim'in yüce tohumu olduğunu hatırlamak önemliyken, aynı zamanda Hristiyan kilisesinin de İbrahim'in tohumu olduğunu hatırlamalıyız. Pavlus'un Galatyalılar 3:29'da söylediği gibi:

“Eğer Mesih'e aitseniz, İbrahim'in soyundansınız, vaade göre de mirasçısınız.” (Galatyalılar 3:29)

Pavlus'un burada açıkça belirttiği gibi, Mesih'e katıldığımız için İbrahim'e bağlıyız. Bizler, Eski Ahit'teki İsrail ulusu gibi, İbrahim'in tohumuyuz. Bu sebeple, İbrahim'in hikayeleri yalnızca Mesih'in kendisine uygulanmıyor, ama aynı zamanda, kilisede İbrahim'in kendisiyle özdeşleşen, İbrahim'in birçok çocuğunun genişliğine de uygulanıyor.

b) Etnik Kişilik

Şimdi, Eski Ahit'te İbrahim'in ve bugün Hristiyan kilisesinin tohumunun İsrail olduğu gerçeğinin ötesinde, her iki Ahit'teki İbrahim'in soyunun etnik kişilikleri hakkında yorum yapmalıyız. Gördüğümüz gibi, İbrahim'in hikayeleri ilk olarak Musa'yı takip eden İsrail milleti için yazılmıştır. Orijinal dinleyicilerin büyük çoğunluğunun etniği Yahudilerden, yani İbrahim'in fiziksel torunlarından oluştuğu kesinlikle doğru olsa da, orijinal izleyicilerin tamamen veya saf olarak Yahudi olduğunu düşünmek bir hatadır. Musa'yı izleyen çok sayıda insan, İsrail'e evlat edinilmiş Yahudi ve Yahudi olmayanların bir karışımıydı. Sonuç olarak, birçok durumda Kutsal Yazılar, Yaratılış'ın orijinal dinleyicilerinin yalnızca Yahudi olmadığını açıkça ortaya koymaktadır.

Örnek olarak, Çıkış 12:38'de Musa'yı takip edenlerin tanımlanmasını dinleyin:

“Daha pek çok kişi de onlarla birlikte gitti. Yanlarında çok sayıda davar ve sığır vardı.”(Çıkış 12:38)

Burada İsraililer'in yanında “Daha pek çok kişi”nin de onlara katılmış olduğuna dikkat edin. Bu grup, İsrail'e katılan ve onlarla Mısır'ı terk eden Yahudi olmayanlardan oluşuyordu. Bu gruptan Kutsal Yazılar'da birkaç kez bahsedilmiştir. Aynı şekilde, Eski Ahit'in sonraki bölümleri, Rahab ve Rut gibi tanınmış Yahudi olmayanların sonraki nesillerde İsrail'e aşılandığını ve Birinci Tarihler 1-9'un soyağacılarının Tanrı'nın halkı arasındaki Yahudi olmayan isimleri de içerdiğini ortaya koymaktadır.

Böylelikle, Musa'nın orijinal olarak İbrahim'in hikayelerini onlar için yazdığı İbrahim'in tohumlarının etniksel anlamda karışık olduğunu görüyoruz. İbrahim'in fiziksel soyu ve İsrail aileleri tarafından evlat edinilmiş olan Yahudi olmayanları içerdiğini görüyoruz. Her iki grup da İbrahim'in hikayeleri üzerinden, Vaat Edilen Topraklardaki kendi geleceklerini öğrendiler.

Neredeyse aynı şekilde, bugünün Hristiyan kilisesi de etnik açıdan çeşitlidir. İçerisinde, efendisi olarak Mesih'i kabul etmiş olan Yahudiler ve yine Mesih'i efendisi kabul eden İbrahim'in ailesi tarafından evlat edinilmiş olan Yahudi olmayanlar var. Şimdi, emin olun ki, tarih ilerledikçe, Yeni Ahit kilisesi, tamama ermiş Yahudilerden daha fazla, Yahudi olmayanlara sahip olacak şekilde büyüdü, ancak İbrahim'in soyunun etnik çeşitliliği, Eski Ahit'te olduğu gibi bugün de bir gerçektir. Öyleyse, İbrahim'in öykülerinin ilk olarak Yahudilere verildiği ve Yahudi olmayanların İbrahim'in soyu olarak sayılanlara verildiği gibi,

İbrahim'in öykülerini, bugün dünyanın her yerinde kilisede oldukları için İbrahim'in soyu olarak sayılan Yahudilere ve Yahudi olmayanlara uygulamaya hazır olmalıyız.

Bu, modern uygulamanın çok önemli bir yönüdür çünkü pek çok Hristiyan, İbrahim'e verilen vaatlerin bugün yalnızca etnik Yahudilere uygulanacağı şeklindeki yanlış öğretiyi onaylamıştır. Bu görüşe göre, Tanrı'nın Yahudi olmayan inananlar için ayrı bir programı vardır. Orada burada birkaç ruhani ilke dışında, Yahudi olmayan inananlar, İbrahim'e verilen vaatlerin mirasçıları değildir. Şimdi bu bakış açısı ne kadar popüler olursa olsun, İbrahim'in soyunun Musa'nın zamanında etnik olarak çeşitlilik gösterdiğini ve bugün İbrahim soyunun etnik olarak çeşitli insanlar olmaya devam ettiğini her zaman hatırlamalıyız. Musa'nın onu izleyen millete öğrettikleri, bugün o milletin devamı olan İsa Mesih'in kilisesi için geçerlidir.

c) Manevi Karakter

Üçüncü sırada, İbrahim'in hayatının modern uygulanışı aynı zamanda İsrail'in ve kilisenin İbrahim'in tohumlarının manevi karakterleri olarak da ele alınmalıdır. Gördüğümüz gibi, Eski Ahit, İsrail'in görünür ulusunu, İbrahim'in ortak soyu olan İbrahim'in tohumu olarak tanımlar, ancak görünür İsrail ulusunda manevi çeşitlilik olduğunu anlamamız gerekir. Hem inkarcılar hem de gerçek inananlar vardı. Eski Ahit'in kaydı, İsrail ulusundaki birçok erkek, kadın ve çocuğun gerçekten inanmadığını, ancak diğerlerinin Tanrı'nın vaatlerine güvenen gerçek inananlar olduğunu açıkça ortaya koymaktadır. Elbette, İsrail'deki hem inanan hem de inanmayan herkes, Tanrı'dan birçok özel geçici kutsama aldı. Hepsi Mısır'daki kölelikten kurtarılmıştı; hepsi Sina'da Tanrı ile bir antlaşma ilişkisine getirilmişti; hepsinin inanç için pek çok fırsatı vardı ve hepsine Vaat Edilen Topraklar'a girmeleri teklif edilmişti. Ancak önemli farklılıklar da vardı. Bir yandan İsrail'deki kafirler, aldatma yoluyla kalplerinin gerçek karakterini gösterdiler. Ve İbrahim'in hikayeleri, onları gerçek tövbeye ve imanı kurtarmaya çağırmak için tasarlandı.

Öte yandan, İsrail'deki gerçek inananlar Tanrı'nın vaatlerine inandılar ve sadakatleriyle kalplerinin gerçek karakterini gösterdiler. İbrahim'in hikayeleri, bu gerçek inananları inançlarında büyümeye teşvik etmek için tasarlandı. Şimdi sadakatsizlikleri nedeniyle, İsrail'deki kafirler yalnızca geçici olarak kutsamalar aldı. Ama sonsuzluk içinde Tanrı'nın nihai, ebedi yargısını alacaklardı. İbrahim'in gerçek soyu, ruhani torunları olan, yalnızca pek çok geçici nimeti değil, aynı zamanda bir gün yeni göklerde ve yeni yerde İbrahim'in mirasının ebedi kutsamasını da alacak olan gerçek inananlardı. Pavlus bu görüşü Romalılar 9: 6-8'de oldukça güçlü bir şekilde savundu. Orada söylediklerini dinleyin:

“Tanrı'nın sözü boşa çıktı demek istemiyorum. Çünkü İsrail soyundan gelenlerin hepsi İsraili sayılmaz. İbrahim'in soyundan olsalar bile, hepsi onun çocukları değildir. Ama, “Senin soyun İshak'la sürecek” diye yazılmıştır. Demek ki Tanrı'nın çocukları olağan yoldan doğan çocuklar değildir; İbrahim'in soyu sayılanlar Tanrı'nın vaadi uyarınca doğan çocuklardır.” (Romalılar 9:6-8)

Aynı türden bir ruhsal çeşitliliğin Mesih'in kilisesinde de var olduğunu görmek zor değil. Yeni Ahit'teki vaftiz yoluyla ilişkilendirilen görünür kilise, iki tür insandan oluşur: inanmayanlar ve inananlar. Elbette, Eski Ahit'teki herkesin Tanrı ve halkıyla olan ilişkileri nedeniyle birçok geçici ayrıcalığa sahip olması gibi, Mesih'in kilisesine katılan tüm insanlar için birçok geçici kutsama vardır. Sevgi dolu bir toplulukları var; Tanrı'nın sözün ve kutsal-lara sahipler; İncil'i onlar için açıklanması ve onlara sunulması var. Ancak görünür kilisede bulunan birçok kişi, sadakatsizlikleriyle kalplerinin gerçek karakterini gösteriyor. Ve İbra-him'in hikayeleri, kilisede bu inanmayanlara gerçek tövbe ve imanı kurtarmaya çağırarak uygulanacaktır.

Ancak görünür kilisenin içerisinde aynı zamanda Tanrı'nın vaatlerine güvenen ve kalplerinin karakterlerini sadakatleriyle sergileyen gerçek inanırlar var. İbrahim'in hikaye-leri, bu gerçek inançlılara hayatları boyunca inançlarını genişletmeye yüreklendirmek için uygulanmıştır. Sadakatsizliklerinden dolayı, kilise içerisindeki inançsızlar yalnızca geçici nimetlere sahip olacaklardır. Sonsuzlukta, Tanrı'nın sonsuz yargısını alacaklardır. Ancak İbrahim'in gerçek tohumları, İbrahim'in gerçek çocukları, yani Mesih'e güvenenler, yalnızca birçok nimet almanın dışında, bir gün İbrahim'in yeni cennet ve yeni Dünya'daki mirası olan sonsuz ödülleri de alacaklar.

Yakup'un İbrahim hakkında, Yakup 2:21-22'de yazmasının sebebi budur. Hem inançlı hem inançsızları barındıran görünür kiliseye yazarken, şu sözleri söyledi:

“Atamız İbrahim, oğlu İshak'ı sunağın üzerinde Tanrı'ya adama eylemiyle aklanmadı mı? Görüyorsun, onun imanı eylemleriyle birlikte etkindi; imanı eylemleriyle tamamlandı.” (Yakup 2:21-22)

Yakup'un buradaki ana düşüncesi, İbrahim'in hikayelerinin kilise içerisindeki inanç-sızları zorlayıp ikiyüzlülüklerinden çevirmek ve kilisedeki inançlıları, inançlarını dışa vur-maya devam edip inançlı bir yaşam sürmeye yüreklendirmektir. Ve İbrahim'in hikayelerinin modern uygulamasını yaparken bugün kilisenin ruhani çeşitliliğini tanıyarak Yakup'un ör-neğini takip etmeliyiz.

d) Tarihsel Durum

Dördüncü sırada, İbrahim hayatını modern Dünya'ya uygulamak için, Musa'yı takip eden İsrail'in tarihsel durumu ile bugünün Hristiyan kilisesinin arasında önemli benzerlik-ler olduğunu da hatırlamalıyız. Musa'nın İbrahim'in hayatını, yolculukta olan İsraililer için yazdığını anımsayacaksınız. Göçün ilk ya da ikinci nesline yazmış olsa da, orijinal dinleyi-cileri iki Dünya arasında yolculuk yaptı. Bir taraftan Mısır'daki köleliği terk ettiler. Ancak öbür taraftan da, daha Kenan'ın Vaat Edilen Toprakları'na daha girmediler. Ya da başka bir şekilde dillendirmek gerekirse, İsrail ulusu, eski dünyalarından öncelikli olarak kurtarıldılar

ancak yeni dünyalarına daha giremediler. Ve sonuç olarak Musa, İsrail'e, Mısır'a karşı bir bağlantıları kalmaması adına yüreklendirmek için ve zaferle topraklara ilerleleri adına yazmıştır.

Orijinal dinleyicilerin bu tarihsel durumu, modern uygulama için önemlidir çünkü Hristiyan kilisesi bugün bu tarihsel durumlara paralel olarak ilerlemektedir. İsrail'in Mısır'daki kölelikten kurtarıldığı ancak halen Vaat Edilen Topraklardaki muhteşem hayata ilerledikleri gibi, Mesih'in kilisesi de günahın hükmünden Mesih Dünyadayken yapmış olduğu işlerden dolayı kurtarılmış, ancak halen Mesih'in döneceği gün gelecek olan yeni yaratılışın muhteşemliğine ilerlemektedir. Bu paralel durumlar bize İbrahim'in hayatının bugün kiliseye uygulanmasında bir referans çerçevesi sağlar. Musa'nın İsrail'i, bir yerden diğerine yolculuğunda cesaretlendirmek ve yönlendirmek için İbrahim hakkında yazdığı gibi, öyküleri de bizi ölüm dünyasından sonsuz yaşamın yeni dünyasına yolculuğumuzda cesaretlendiriyor ve rehberlik ediyor.

Bu tarihsel paralelliklerin bize uygulamaya yönelik bu tür bir yönelim sağladığından emin olabiliriz, çünkü Elçi Pavlus Eski Ahit'i Korint'teki kilisede uygularken bunlardan yararlanmıştı. Pavlus'un, Musa'nın dinleyicileri ve kilise arasındaki tarihsel paralellikleri göstermek için Korintliler 10:1-6'da yazdığı notlarını dinleyin:

“Kardeşler, atalarımızın hepsinin bulut altında korunduğunu ve hepsinin denizden geçtiğini bilmenizi istiyorum. Musa'ya bağlanmak üzere hepsi bulutta ve denizde vaftiz edildi. Hepsi aynı ruhsal yiyeceği yedi; hepsi aynı ruhsal içeceği içti. Artlarından gelen ruhsal kayadan içtiler; o kaya Mesih'ti. Ne var ki, Tanrı onların çoğundan hoşnut değildi; nitekim cesetleri çöle serildi. Bu olaylar, onlar gibi kötü şeylere özlem duymamamız için bize ders olsun diye oldu.” (1.Korintliler 10:1-6)

Pavlus basitçe, Musa'yı çölde takip eden İsrailoğulları'nın, Hristiyanların deneyimlerine paralel şeyler deneyimlediklerini kaydetti. Mesih tarafından kurtarıldığımız gibi, Musa tarafından kurtarılmışlardı. Hristiyanlar Mesih'te vaftiz edildikçe, onlar da Musa'da vaftiz edilmişlerdi. Hristiyanların Rab'bin Sofrası'nda yedikleri ve içtikleri gibi onlar da Tanrı'dan manna yediler ve Tanrı'dan su içtiler. Yine de, bu ilk lütuf deneyimleri İsrail'i bir deneme dönemine, Vaat Edilen Topraklar'a doğru ilerlerken bir teste soktu. Ve ne yazık ki, Musa'nın günlerinde Tanrı, İsrailoğulları'nın çoğundan hoşnut değildi ve çölde öldüler. Bu yüzden Pavlus, Hristiyanların İsrail'in deneyimlerinden kilise olarak yolculuklarının doğasını öğrenmeleri gerektiği sonucuna vardı. Pavlus'un örneğinden, İbrahim'in hayatını Hristiyan kilisesine nasıl uygulayacağımız hakkında çok şey öğrenebiliriz.

Musa'nın İbrahim'in yaşamına ilişkin hikayeleri, İsrail'i, Tanrı'nın onları Mısır'dan kurtarıırken yaptıklarına bakarken ve Vaat Edilen Topraklar'a doğru ilerlerken sadık kalmaya teşvik etti. Aynı şekilde, yolculuğumuzda bizi cesaretlendirecek şekillerde İbrahim'in hikayelerini bugün kiliseye uygulamalıyız. Krallığın açılışında yaptığı şeyden dolayı Mesih'e sadık kalmalıyız. Günümüzde krallığı büyüdükçe ona sadık kalmaya devam etmeliyiz

ve ruhani yolculuğumuzun bittiği günü, yeni göklere ve yeni dünyaya girdiğimiz günü arzulamalıyız.

Dolayısıyla, İbrahim'in yaşamının modern uygulamasına doğru ilerlerken, yalnızca İbrahim ve İsa arasındaki bağlantılarla ilgilenmememiz gerektiğini görüyoruz. İbrahim'in hikayelerini ilk alan İsrail ulusu ile Hıristiyan kilisesi arasındaki bağlantılara da dikkat etmeliyiz. Eski Ahit İsrail ve Yeni Ahit kilisesi, İbrahim'in tohumudur; ikimiz de karışık etnik kimliğe sahibiz; ikimiz de ruhsal olarak çeşitliyiz ve ikimiz de Tanrı'nın görkemli krallığının amacına doğru bir yolculuk içindeyiz.

Temel Temalar

İbrahim'in hayat hikayelerinin, İbrahim'in tohumlarının devamı olarak bugünün Hristiyan kilisesine uygulanışını gördüğümüze göre, aynı zamanda bu uygulama işleminin, İbrahim'in hayatının bölümlerine verilmiş olan dört temaya nasıl değindiğine bakmalıyız. Bu motiflerin, bizlerin Mesih'te yaşadığı günlük hayatlarımıza söylediği şeyler neler?

a) İlahi Lütuf

Tanrı, İbrahim'e yalnızca yaşamının başlangıcında değil, yeryüzündeki varlığının her gününde çok merhamet gösterdi. Ve Kutsal Yazılar'ın açıkça öğrettiği gibi, Tanrı'nın İbrahim'e merhamet göstermesi gibi, Tanrı aynı zamanda bugünün Hristiyanlarına da Mesih'te başlayan ve devam eden merhametini gösteriyor. Pavlus'un Efesliler 2: 8-9'da söylediği gibi:

“İman yoluyla, lütufla kurtuldunuz. Bu sizin başarınız değil, Tanrı'nın armağanıdır. Kimsenin övünmemesi için iyi işlerin ödülü değildir.”(Efesliler 2:8-9)

Mesih'te kurtuluş, Tanrı'nın lütuf armağanıdır; Sahip olduğumuz inanç bile ondan geliyor. Tanrı'nın merhametine o kadar bağlıyız ki, Hristiyan yaşamlarımızın her gününde bu merhamet içinde yaşamaya devam edeceğiz. Tanrı'nın kalıcı lütfu olmadan, sadık kalma çabalarımızın tümü boşunadır.

Bu nedenle, Musa'yı takip eden İsrailoğulları, İbrahim'in hayatının öykülerini işittikçe, yaşamlarında Tanrı'nın lütfunun harikasını öğrenmiş olmaları gerektiği gibi, Tanrı'nın İbrahim'e merhamet gösterdiğini her okuduğumuzda, Mesih'in takipçileri olarak hem birlikte hem de bireyler olarak, Tanrı'nın bizim için yaptıklarına nasıl minnettar olacağımızı öğrenme fırsatına sahibiz. Tanrı bize çok merhamet gösterdi ve onun merhametini nasıl arayacağımızı ve ona nasıl güveneceğimizi öğrenmeliyiz.

b)İbrahim'in Sadakati

Aynı şekilde, İbrahim'in sadakati teması birçok düzeyde Mesih'in takipçileri için de geçerlidir. İbrahim'in hayatını okurken, İbrahim'e, itaat ederek Tanrı'ya hizmet etmesi emrinin verildiği birçok durum görüyoruz. Elbette İbrahim, bu hayatta mükemmelliğe ulaşmadı, ancak gerçek inancın meyvesini gösterdi. Şimdi, Eski Ahit'te bile sadık itaatin her zaman Tanrı'nın merhametine ve lütfuna dayandığını hatırlamak önemlidir. Öyleyse, bu vurguya, bir tür yasallık olarak bakıp yanlış yapmamalıyız. Yine de, tıpkı Eski Ahit'te olduğu gibi, bugün gerçek inananların Tanrı'nın lütfuna, sadık hizmetleriyle karşılık vermeleri bekleniyor.

Bu nedenle Yeni Ahit, sık sık Mesih'in takipçileri için sadakat sorumluluğunu vurgulamaktadır. Efesliler 2: 8-10'da Pavlus'un lütuf ve sadakati nasıl birleştirdiğini dinleyin:

"İman yoluyla, lütufla kurtuldunuz. Bu sizin başarınız değil, Tanrı'nın armağanıdır. Kimsenin övünmemesi için iyi işlerin ödülü değildir. Çünkü biz Tanrı'nın yaptığımız, O'nun önceden hazırladığı iyi işleri yapmak üzere Mesih İsa'da yaratıldık." (Efesliler 2:8-10)

Ayet 10'un açıkça gösterdiği gibi, Bugünün Hristiyanları'nın iyi işler sergileme sorumlulukları vardır. Tanrı bizlere kurtarıcı inancını ona sadık olalım diye sağlamıştır. Dolayısıyla, İbrahim'in hayatının insan sadakatiyle ilgili sorunları nasıl gündeme getirdiğini her gördüğümüzde, bu ahlaki sorumlulukları hayatlarımıza uygulayabilecek konumdayızdır.

c)İbrahim'e Kutsamalar

Üçüncü olarak, İbrahim'e verilen kutsamaların Hristiyan yaşamına nasıl uygulanacağına da farkında olmalıyız. Tanrı'nın İbrahim'e ve onun soyuna büyük nimetler vaat ettiğini hatırlayacaksınız. Nihayetinde, büyük, müreffeh ve büyük üne sahip bir millet olacaklardı. Ve İbrahim'in hikâyeleri boyunca, Tanrı'nın Ata'yı bu nihai nimetlerle ilgili ön tatlarla kutsadığı zamanlar buluruz.

Nasıl ki İsrail'in orijinal izleyicileri, nihai nimetleri beklerken İbrahim'e verilen vaatlerin hayatlarında yerine getirildiğini görebiliyorsa, bugün Hristiyanlar olarak bu aynı nimetlerden birçok önseziyi burada ve şimdi bize tüm doluluğuyla geleceği zaman yaşayacağımız günü ümitle beklerken yaşıyoruz. Bu hayatta gördüğümüz kutsamalar, Mesih geri döndüğünde bizim olacak nihai nimetlerin ümidiyle, günlük hayatlarımızı yaşarken bize çok fazla cesaret verebilir.

d)İbrahim Üzerinden Kutsamalar

Son olarak, İbrahim'in hikayeleri, Tanrı'nın İbrahim aracılığıyla dünyaya vereceği kutsamalar üzerine odaklandığından, Hıristiyanlar da bizim aracılığımızla dünyaya gelen kutsamalar üzerinde düşünme fırsatına sahip olurlar. İbrahim'e, bir gün Tanrı'nın bereketlerini yeryüzündeki tüm milletlerle paylaşması için, Tanrı tarafından düşmanlarından koruma ve dostları için bereket vaat edildiğini hatırlayacaksınız. Ve bunun da ötesinde, İbrahim'in öyküleri boyunca, Tanrı'nın İbrahim'i arada sırada her türden insana bereket aracı olarak kullandığını görüyoruz.

Yaratılış'ın orijinal izleyicileri bu olayları öğrendiklerinde, günlerindeki olayları düşünme fırsatı buldular. Farklı insan gruplarıyla karşılaştıklarında Tanrı'nın Dünyaya lütf araçları olarak hizmet etmenin yolları için rehberlik buldular. Tanrı'nın onları düşmanlara karşı koruyacağından emin olabildiler ve Tanrı'nın krallığının kutsamalarını komşularına yayma çabalarında ilerleyebildiler.

Aynı şekilde bugün biz Hıristiyanlar da bu motifi hayatlarımıza uygulamalıyız. Biz de Tanrı'nın koruması konusunda güvence alabilir ve Tanrı'nın krallığını yeryüzünün uçlarına kadar genişleterek yeryüzündeki tüm milletlere bir nimet olmak için cesaret bulabiliriz.

SONUÇ

İbrahim'in yaşamının modern uygulamasıyla ilgili olan bu derste, Yaratılış'ın Ata'ya ayrılan bölümlerinin bugün Dünyamızla nasıl alakalı olduğunu keşfettik. İlk önce, Kutsal Kitap'ın bu kısmına yönelik bir Hıristiyan yaklaşımının, İbrahim'in büyük tohumu olan Mesih'e dikkat çektiğini kaydettik. Bu kısım, Mesih'in, İbrahim'in hayatında keşfettiğimiz motifleri, yerine getirme yollarını arar. Ancak bunun ötesinde, İbrahim'in yaşamının, İbrahim'in ortak soyu olan kiliseye nasıl uygulandığına da baktık. Yani, Mesih'teki erkek, kadın ve çocukların Kutsal Yazılar'ın bu bölümünün öğretilerine göre nasıl yaşayacağı.

Yaratılış'ta İbrahim'in hayatına daha yakından baktığımızda, Ata'nın hayatını bugün hayatımıza uygulamak için birçok fırsatımız olacak. Musa'nın Baba İbrahim hakkındaki açıklamasının sadece yüreklerimizi Ata'ya değil, aynı zamanda İbrahim'in soyunu Mesih'e doğru çektiğini ve Mesih'te de İbrahim'in çocukları ve İbrahim'e verilen vaatlerin mirasçıları olduğumuz mucizesine doğru ilerlediğini göreceğiz.

DEĞERLENDİRME SORULARI

- 1- Mesih, İbrahim'in tek tohumudur nasıl diyebiliriz?
- 2- İbrahim hakkındaki hikayeleri Mesih'e bağlayan dört temel temayı açıklayınız.
- 3- Hangi dört şekilde İbrahim'in tohumu olarak İsrail ve kilise benzerdir?
- 4- Günümüz Hristiyanları, İbrahim ile Mesih'i bağlayan dört temel temayı bugün nasıl uygulayabilirler?

UYGULAMA SORULARI

- 1- Mesih'in İbrahim'in hayatındaki temel temaları tamamlıyor olması, inançlılar için neden önemlidir?
- 2- Musa'nın günlerindeki İbrahim'in tohumu etnik çeşitliliğinin bazı pratik modern imaları nelerdir?
- 3- Kilisenin hem inançlı hem de inançsızları içerdiğinin farkında olmak neden önemlidir? Bu sizin bakış açınızı ve kilisedeki hizmetinizi nasıl etkilemeli?
- 4- Hangi temel doktrinler, kilisedeki ruhsal çeşitlilik anlayışımızla etkilenmiş olmalı?
- 5- Tanrı neden sizden sadakat bekliyor? Kendi hayatınızda Tanrı'ya sadakatınızı nasıl gösterebilirsiniz?
- 6- Hangi yönlerden Tanrı'nın, çocukları olduğunuz için vermiş olduğu kutsamanın ön tatlarının keyfini çıkarıyorsunuz?
- 7- Müjdeyi başkalarını kutsayacak şekilde nasıl öğretebilir, duyurabilir ve sergileyebiliriz? Ne tarz şeyler bir Hristiyanın bu sonuçla müjdeyi duyurmasını engeller?
- 8- Bu çalışmanın size katmış olduğu en büyük iç görü nedir? Neden?